Ն՝ 2615 — 1894 ՓԵՏՐՎԱՐ 4 ՇՈՒՐԱՄ — 1311 ՇԱՊԱՆ 10 — ՕՆՈՒՆՃԸ ՍԻՆԼ

ՁԵՐԻՏԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

ԲՈԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԱՊՈՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 դուռէ	6 դուռէ	3 դուռէ
ՄԹԱՄՊՈԼ	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
ԹԱՇՐԱ	200 »	100 »	

Մէջթուլէ 20 ղրուշան

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինսի, Ջնսի վէ Ցինսի սահիպէ ղ. 5
Գիւնմիւ սահիպէ 11ի 10բ. հա. » 3
Մէվասատը նաֆիսյա տարի պէնտէր մէճմանէն դապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իսաէ օլունմայաճագ

(صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان) ԵԼԵՎՄԻ ԿԱԶԵԹԱ (جریده شرقیه)

Իսարէխանէսի Սթամպոլտա Գապը Սալի ճատէսինտէ նումէրո 20 ՃիվէլԷկեան մախպասընտա տրը։ Գիւազէթի մէվասատ հաղրընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրը
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ միւրաճաաթ օրունա։

ԿԻՒՆԼԻՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ալէքսանդրոն Բէյլիդակ մէճլիսինէ մէպուս ինթիխապ օրունանլարրն սուրէթ ինթիխապլարընը թէկրարլամակ վէ մուայէնէյէ մէմուր օլան վէ մէճլիսը մէզքուր թարաֆընտան թային օրընան գոմիսիոն՝ բրէնս Պիզմարքին մախտումը գօնի Հէրպէրթ տը Պիզմարքը՝ Մակէպոնրկ չէրի Յնճի տարէրէ ինթիխապկէսինճէ վուգու պուլան ինթիխապընը տարէրի նիզամ ու ինթիզամտա կէօրէմէմիշ, վէ միւշարէյէյ գօնի Հէրպէրթ լէհինէ օլարագ ինթիխապճըլար իւզէրինտէ իճրա օլընան թազիգ հաղգընտա թահգիգաթ իճրասընը թայէպ էյլէմիշլեր։

Պէրլինէն Սընանոյտ կազէթասընա եազըլըրընա կէօրէ, Հապէշիստան դըրալը Մէնէլիք Էվրօգատա իքինճի սընրֆտան տարի պիր սէֆարէթ թէլէսի ինիշթիրնէ պուլընըպ, Բէթէսպուրկ վէ Բարիզ չէհիրլէրի՝ Հապէշ սէֆիրինին պաշլըճա իգամէթիհանրը օլամադըար տրը։

Հապէշ գրալը՝ Ռուսիա Ցարընա պիր նամէի մախսուս իրսալ իտէրէք, Հապէշիստանա պիր Ռուս սէֆիրինին իրսալի հավատիսինտէն տօլայը պէյանը թէշէքիր իմմիշ, վէ պէրաի թանսիլ Ռուսիայա պիր գաչ Հապէշ տէլիգանլըընը իրսալինէ միւսաաատ թալէպ էյլէմիշ տիր։

Ինկիլիզ ատաքիրինէ գարշը Պէնիգանդն Անվէրս չէհրինի 1812 թարիխինէ միւտաֆէա իմմիշ օլան Ֆրանսըզ ատաքիրի խաթրէսինին եաոր իչուն չէհրը մէզքուրէ ինչա օլունան հէյաթլէրն՝ եազընա իճրա օլունաճագ ըչմը քիչանընտա հազրը պուլունմադ իւզրէ, Ֆըրանսա ըէիսը ճիմուրը Մ. Գարնօնրն սուրէթը մախսուսէտ տավէթ օլունտըը, վէ միշարէյէյին իչպու տավէթի գապուլ իմմէսի միհրեթմի պուլունտըը՝ Թէլէկրաֆ հավատիսինտէն տիր։

Պաթումատան Թիֆլիսէ կիմմէքէ օրան պիր հօճու չըմնտրքէր գաթարըյլա, Թիֆլիսէն Պաթումա կէլմէքէ օրան եիւք գաթարը արսընտա միսասէմէ վուգու պուլարագ, իքի գաթար լոգոմոթիֆէրիյլէ 10 վակօն գէրըլըմը, վէ հօճուլար իլէ մէմուրիսինէն 20 քիչի թէլէֆ, վէ 20էն զիյատ քէսան մէճրուհ օլմուշ տրը։

Հանրի Ժիֆառ նամ քիմսէնին Ֆրանսա հիւքիմէթինէ թէրք ու վասիէթ իմտիկի պէյիւք պիր մէպլաղան պուքերէ Ալիանս Ֆրանսէզ նամ ճէմիյէթը էտէպիյէյ 100,000 ֆրանգ թախսիս օրունմըշ տրը։ Իչպու ճէմիյէթին մագսէտ՝ Ֆրանսըզճա լիսանընն թասիմի իչուն մէմալիքը Շարգիյէտ մէքթէպլէր քիչատ իլէ միւթեմաճ իանէ օրան մէքթէպլէրէ իճրաի մուալիմնէթտէն իպարէթ պուլընմագտա տրը։

Բարիզտէն վարիա օլան պիր թէլէգրաֆտա օգունտըընա կէօրէ, Մ. Ժէրտինտան տը Լէսէպ՝ Սուվէյէշ դանալը մէճլիսը իտարէսի բիյասէթինտէն իսթիֆա իմմիշ օլտըընտան, մումարիյէյին ուէրինէ Մ. Կիշար նասպ օլունմըշ տրը։

ՏԱԽԻԼԻՔԷ

ՐԷՍՄԻ։—Ռուսիա սէֆիրը քէպիրը էսալ։ Մ. տը Նէլիտօֆ ճէնապլէրի՝ մէէզունէն վէ մուվագգաթէն մէմիլէքէթի ճանիպլինէ ազիմէթի միւնասէպէթիյլէ տիւքի բէնճէնպիհ կիւնիւ չայան պույրըլան միւսաատէի Սէնիյէի հազրէթը Բաթիշահի իւզէրինէ, սուրէթը խուսուսիյէտ հուզուրը չէվքէթմէվքիտը հազրէթը Շէհինշահտէ չէրէֆը մէսուլէ նայլ օրմուշ տրը։

Սէֆիրը միշարէյէյ՝ զէվճէսի վէ մախտումարըյլա պէրապէր, տիւն Շարգ սիւրաթ գաթարըյլա Բէթէրսպուրկա միհթիվճճիհէն Ցէրսատատէթտէն հարէքէթ իմմիշ օրմաղա, պազը մէմուրիյնը քիւրամ իլէ սէֆարէթ մէմուրլարը՝ Սիրքէճի սթասիոնընտա միւշարէյէյին թէչելի իմմիշլեր տիր։

—Միւտտէթը ճէզալիյէրինին իւչտէ իքի դրամընը իքմալ իտուպ, վէլատէթը հազրէթը Բաթիշահի միհնասէպէթիյլէ սայր վէրիլճէճ օլան 66 շախսըն էսամիսի իլէ սուրէթը մահքիմիյէթլէրինի միպէյին օլարագ Զապթիյէ նէզարէթինճէ թանզիմ օլունան պիր գրթա տէֆթէր պու կիւնլէրտէ Ամիյէ նէզարէթինէ իրսալ օլունաճագ տրը։

—Պազը թահգիգաթ իճրասը իչուն կէչէնտէ եօղկատա իրսալ օլունան թէֆթիշը ասքէրի գոմիսիոնը ազասընտան սատատ. Հիմի բաչա հազրէթլէրինին՝ նամիզատըընա մէպնի վուգու պուլան խաթիրհամը իւզէրինէ ավաէթինէ միւսաատէի Սէնիյէ էրզան պույրըլմադը, միւշարէյէյ՝ Ցէրսատատէթ միւվասէլէթ էյլէմիշ տիր։ Պու քէրրէ թարաֆը հազրէթը Շէհրիյարիտէն բաչի միշարէյէյին գօնաղընա եավէրը մախսուս իգամ օլընարագ, խաթըրլարը իսթիֆսար օլունմըշ տրը։

—Մաիյէ նազրը տէվ. Նազիֆ բաչա հազրէթլէրինին թահթը ըիյասէթինտէ օյարագ ինիգատ իմմէքտէ օլան պիւճճէթ գօմիսիոնը՝ տիւն տախի պիւճճիմա միւգաքէրաթընա տէվամ իմմիշ տիր։

Նազրը միշարէյէյ հազրէթլէրի՝ պիւճիմէ տէվարիը ալիյէնին սօն 7 սէնէյի հիսապաթը գաթիյէսինի՝ պէհէր սէնէ գունիւր իտէն ֆագրտի մէսարիֆաթ թէպէյիյին իտէճէք պիր սուրէթաէ թէտգիգ իմտիհրանքտէն սօնրա, պունը եոսա իմմիթիսաղ իտէրէք կէլէճէք սէնէ պիւճճէսինի թանզիմ իմտիրմէք թէչէպպիւսինտէ պուլընըյօր իմիշ։ Շիմտիյէ գատար հէր սէնէի մալիյէ իսպիտասընտա՝ եալընըզ վարիատի վէ մէսարիֆաթը ումումիյէ թախմին օլընարագ պիւտճէ թանզիմիյէ իքթիֆա օլունմադտա իտի։

— Խազինէի Մալիյէյէ սէնէվի 35,000 լիրա իթա, վէ 6 այադ իւզէրինէ Դարաքէօյ քէօրիւսինի տէմիրտէն օյարագ միճէատէտէն ինչա իմմէք չարթը։ Ցէրսատէի Պօղազընա վաքօրլարա գըլավուզըզ չիրքէթի թէչելի իմմէք իչուն պազը սերմայէտարան թարաֆընտան իմմիյագ թալէպ օլունընընը եազմըշ իտի։

Պու պատէ ալընան մալիսմանա կէօրէ, իչպու լայիհանը մէզքուր իճրայէ վազը՝ հիւքիմէթը Սենիյէճէ զայրը գապի կէօրիւտիկինտէն, վագը օլան թէքլիֆաթըն ըէտտիրնէ գարար վերիրմիշ տիր։

—Անատօլու չըմնտրքէր խաթթը միւտիրի Մ. Գաուլա իլէ ըէֆաղաթընա պուլընան Ցայլ Պանգ պանգասը միւֆէթթիշի տիւն ագշամ Ալէքսանիայա միհթէվէճճիհէն չէհրիմիզատէն հարէքէթ իմմիշլեր տիր։

Մէզքուր խաթթը իչէթմէքտէ օրան գումբանեասընն հիսապաթը՝ մէճլիսը իտարէնին պիր իճթիմաը ախիրինտէ թէագիգ օլունմըշ տրը։

Մ. Գաուլա՝ Ցէրսատատէթտէ պուլընընը միւտտէթճէ էսկիչէհիրտէն Գօնեայա գատար միւմիէս օրան խաթթը կիւզէրկեահընճա պազը թաատիրլաթ իճրասընը հիւքիմէթը Սենիյէյէ թէքլիֆ էյլէմիշ, վէ թաատիրլաթը մէզքուրէ գապու օլունարագ, օլ վէճճէյէ իճրան իյճապը խուսուսընա էմի ու ֆերմանը Բաթիշահի չէրէֆսատը օրմուշ տրը։

Էսկիչէհիր խաթթը՝ պատէմոթէօթահէասան կէչէյիպ, Այտըն վիլայէթինէ 30 քիլօմէթրօ տատա եազընը օլան պիր մահալաէն միւրուր իտէճէք, վէ պու սուրէթլէ Ազիզիյէ վէ Աֆիյօն Գարահիսարը պէյնինտէքի մահալլէրին եօլճու վէ էշեալարընը տախի նազլ իտուպ, Գօնեայա վարաճագ տրը։

—Հիճազատ թէէսիս օլունաճագ միսաֆիրխանէ վէ խասթախանէէնին ինշաաթընա նէզարէթէ մէմուր տէվլ Ասաֆ բաչա հապրէթլէրիյլէ մայէթի մէմուրլարը կէչէն բազար էրթէսի կիւնը ճիտատէյէ միվասէլէթլի, օրատան Մէքքէյէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իմմիշլեր տիր։

—Ատալար խաթթընա իշլէմէք իւզրէ Իտարէի Մախսուսէէնին Շուէյնամ վաքօրը թարգընտա վէ պիրազ տահա կէնիշ օրարագ, պէհէրի 18 պէն Ինկիլիզ լիրասը պէտէլ իլէ Լօնտրայա իքի եէնի վաքօր օրբարը օլընմըշ տրը։ Մէզքիւր վաքօրլարը՝ յունիս այը խիմմընտա Ցէրսատատէթէ վիւրուտի մէմուլ պուլընընը իշլեթիլմիշ տիր։

—Իսկիւտար-Դարաքէօյ Սու չիրքէթի նիզամնամէի տախիսինին Շուրաի Ցէվլէթատ թէագիգաթը խիմամ պուլմադա, իյճապ իսէն մազպաթասը՝ պիր գաչ կիւնէ գատար մէրճիրինէ թագտիմ օրունաճագ տրը։

—Պու քէրրէ թէրթիպ օրունան պիր սթաթիսթիգատն անլաշըլմըզընա կէօրէ, խասէքի նիսա խասթախանէսինին 302 սէնէսինտէն 305 սէնէսինէ գատար՝ եանի 4 սէնէ զարֆընտաքի թախսիսաթը, սէնէտէ 412,500 ղրշ. օրագ իւզրէ, ճէման 1,650,000 ղրշ.ա պալիկ օրմաղա, միւտտէթը մէզքուրէ զարֆընտա՝ խասթա վէ աճէզէնին մըգատարը տա 268,918 նէֆէրտէն իպարէթ պուլընմըշ տրը։ Մըգտարը թախսիսաթ՝ խասթէկեան վէ աճէզէյէ նիսպէթ իտիլինճէ, նուֆուս պաշընա 6 ղրշ. 5 բարա իսապէթ իմտիկի կէօրիւրմէքտէ տիր։

Հայպու քի 306 սէնէսինտէն 309 սէնէսինէ գատար պու 4 սէնէ զարֆընտա խասթարընն մըգտարը 373473 նէֆէրէ պալիգ օյտուը հալտէ, մէսարիֆը ումումիյէ 2237276 ղրշ. պուլմըշ տրը։ Ինտէլ մուգայէսէ պու սօն 4 սէնէ զարֆընտա նուֆուս պաշընա իմթիյար իտիլէն մէսարիֆին 5 ղրշ. 39 բարայա թէնէզզիլ իմտիկի կէօրիւրմիշ տիր։

—Մէճլիսը Սըհհիյէ ըէիսի օյուպ պու սէնէ Սիրբէի Հիւմայուն էմանէթինէ թային պույրըլմըշ օլան ամթուճ. հաճի Արիֆ պէյ հազրէթլէրի՝ տիւն էվգաֆը Հիւմայուն տարէսինէ կիտէրէք նազրը տէվլ. Դալիպ բաչա հազրէթլէրիյլէ կէճ վագթա գատար միւզաքէրաթա պուլընմըշ տրը։

Սիւրբէի Հիւմայուն մէսարիֆաթը լաղըմէսի մէպուլդի էվգաֆը Հիւմայուն նէզարէթինճէ թէտարիք իսթէրէք, տիւն մէմուրը մախսուս հաշրը օլաուգլարը հալաէ թօրպալարը լարա վագ ու թէմմիր օլունմըշ տրը։

—Ճէբէրէէ Ա-էրէյէաէ օգունտըընա կէօրէ, կէրիտա ֆըրգաի ասքէրիյէսի իչուն կէօնտէրիլէն պուգտայրն Սուտա լիմանընտա ախդընա մէմուր Ահմէտ էֆէնին 18426 գըյէսինի ֆիւրուսիի իմտիկի՝ իգրարը վէ չահատէթլէ սապիի օյտըընընտան, չէրէֆսուտուր պույրըլան իրատէի Սենիյէ մուճիպլինճէ սիրքը ասքէրիտէն թարտըյլա պէրապէր ուչ այ հապսընա, վէ սամմըշ օյտըը պուգտայրն պէտէլի քէնտիսինտէն թահսիլինէ Պապը Սէրասքերի մուհասիպէճմանի տախրէսինտէն գարար վերիլմիշ տիր։

—Զէնկէլքէօյտէ պիր թէլէկրաֆ վէ բօսթա մէրքէզի քիչատը խուսուսընտա իրատէի Սենիյէ չէրէֆսուտուր պույրուլմըշ տրը։

—Միւնհալ օյան Սամաթեա բօլիս գոմիսէրլիկինէ միւնասիպ պիրինին նասպ ու թայինի իչուն Զապթիյէ նէզարէթի տէրսխանէսինտէ իքմալը թահսիլ իտէն 7 բօլիս հագդընտա պու քէրրէ միւսապէգա իմթիհանը իճրա օլունմըշ տրը։

—Միւդիխանէի Հիւմայուն միւտիրի ամուճ. Համտի պէյ հազրէթլէրի ազամ մուխապիրէսինտէն (թղթակից անդամ) պուլընընը Բարիզ խասիսթը մահքիքէ վէ ասարը ասթիգա Ագատէմիասընա պիր մէքթուպ կէօնտէրիպ, կիրիտ ատասընտա քէշֆ օլընան կօրթին էսկի չէհրի խարապէլէրի արասընտա պուլընմըշ օրան մէշհուր լէվհալարընն մուհաֆազասը իչուն թէտապիրը միւգթազլիյէ իմթիհազ օլընըպ, մէմուրիյնը մահալլիյէյ թալիմաթը գաթիյէ թէպլիգ իտիլմիշ օլաբընը պէյան էյլէմիշ տիր։ Մէզքուր մէքթուպ՝ Ագատէմիանընն կէչէն բազար էրթէսի ագշամընը ագտ օլընան իճթիմարընտա օգունմըշտրը։

—Պուլկար Էկկարգխանէսի իմթիխաղ օլունմադ իւզրէ Պէյօղլունտա Զուգուր Պօսթան սոգաղընտա քէտան օյուպ ախիրէն գարանմըշ օլան Սէնթ Բիւլլերի նամ ճիվվիթ բահիպլերի մէքթէպինին իշթիրասընա թէչէպպիւս օլունմըշ իսէ տէ, մէզքուր տարէ տախիլինտէ Գաթօլիք քիլիսէսի պուլընընը վէ Բաբաբրգ մագամընտան սաարը օրան էմր իգթիզասընճա մէզքուր պինանընն եալընըզ Գաթօլիքլերէ սաթրմասը մէշրութ օյտրը ճիհէթլէ, մէզքուր տախրէնին իշթիրա խարմէսիկի՝ Սոդոմտա օգունմուշ տրը։

—Խազինէի տէվլէթէ ախտ տավարընն մէհաքիմը ատիյէտէ բուլէթի սըրասընտա մէզքուր տավարտա մուվագգաթ մէմուրլար թարաֆընտան իճրաի վէքիալէթ խիլիր իսէ, վէքիալէթ իւճրէթի օրարագ պիր մըգտար իճրէթ իմթասը խուսուսընա իրատէի Սենիյէ չէրէֆսուտուր պույրըրմըշ տրը։

—Բէչտիմալը վէ տիւրպէնտճիլէր էնանֆը իչուն պու քէրրէ պիր լոնճա թէչէքքիլ իտէրէք, մամլուտաթն թագիտտէն մուհաֆազասը իչուն ալեամէթը ֆարիգա վազընա տախի բուխսատը ըէմմիյէ խիմիհսալ օլունմըշ տրը։

—Պէյօղ եհալիսինտէն վէ սապըգալը վէ սերսերի թազըմընտան ճէմալ՝ տիւն ագշամ սերիսօղ օլտըը հալտէ Սուլթանիյէ չայրընընտա եաէնին քիրէճ օճաղընա տիւշիւ վիճուտընըն պազը մահալլէրի եանմըշ օյմաղա, եարըմ սաաթ սօնրա միւթեէսսիրէն վէֆաթ իմմիշ տիր։

—Մէրսին մալ սանտըղընտան 180000 ղրուշ սըրգաթ իմմիշ օյան Եուվանաքի էֆէնին մուհաքէմէսի իճրա օլունմագ իւզրէ, էվրագը պու քէրրէ Շուրաի Ցէվլէթէ իրսալ օլունմուշ տրը։

—Սթանպոլ ժանտարմա գումանսանը սատատ. ճէմալ բաչանըն թէգաուտի իճրա գըլընտըընընտան, Պէյօղլու ժանտարմա գումանտանը իղդ. Հիւսէյին պէյ՝ միշարէյէյին մէէմուրիյէթինի մուվագգաթէն իյֆա իտէճէք տիր։

—Նուֆուս գայէմիլերի քէթէպէսինին քէֆալէթէ բաղլընընան սարֆը նազար օլունմասը Ցախիրիյէ նէզարէթինտէն վիլայէթա իշար օլունմուշ տրը։

—Գօյէքթիֆ թապիր օյընան Ֆրքէթլերին պիլճիմէ չերիքլերի մահտուտ վէ մուայյէն օլտուղը ճիհէթլէ՝ պու չիրքէթլեր անօնիմ չիրքէթլերէ գբյաս օլունմայաճաղընտան, մեզքիւր գօյէքթիֆ չիրքէթլերտէն՝ անօնիմ չիրքէթլերէ գբյասէն չիրքէթ նամընա սէրմայէ իւզէրինտէն վերկի ալաղ խարկէսի նեզամէն ճաղ օյմատըը վէկիրքէթին տիկեր սուրէթլէ օյան թիճարէթլերինտէն տօլայը թէմէթթիհ վերկիլերինին հիյնը թային ու թագտիրինտէ, տաախլ օլաբը չիրքէթտէն հիսէսինէ իսապէթ իտճէկի թախմին օլընան թէմէթթիհաթըն տախի նազարը իթիպարա ալընարագ օնա կէօրէ վազը, վէ չիրքէթը մեզքիւրէյի պիզզաթ իտարէ իտէրէք քէզալիք թախմին օլաճագ թէմէթթիհաթը նիսպէթինտէ վերկիյէ թապի օյմասը լյճապ իտճէկի Մաիյէ նէզարէթինտէն վիլայաթա իշար օլընմըշ տրը։

Եէնի Գաբուլընն Հիսար-Ցիպի ճիվարընտա չըմնտրքէր եօլունա նազը պիր խաէնին կէճէյերի թաշլանմագտա օյտուղընը բազար էրթէսի կիւնքի նիսսէսիզտէ եազմըշ իտիք։

Պու քէրրէ ալարընընմըշ մալիմաթա կէօրէ, մեզքիւր խանէնին թաշլանմասը պիր գաչ կիւնէն պէրու թաթիլ օլունմըշ իսէ տէ, եվվէլքի կէճէ սաաթ 3-4 բատտէյերինտէ օ խանէնին իսաթ թարաֆլարընտա Մայր Եկեղեցի քէհեասը Ղազարոս էֆ.նին սաքին օյտուղը խանէ թաշլանմըշ, վէ հէր նէ գատար միւթեճասընը՝ խանէ խալգընտան պիրի թարաֆընտան անխատ գօվանմըշ իսէ տէ, տէրտէսթ իտիլէմիշ տիր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Շըմնտրքէր թահվիլաթը ֆիյաթլարընն եիւքսէլմէսինէն տօլայը էֆենտիլէր Խիզմէթմէճլիսի նամ մալիյէ կազէթասը՝ սոն նիսսէսինտէ, Տուլունը Ուսմանիյէ Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի ազասընն էքսէրիյէթի թարաֆընտան էսասէն գապուլ օլընան սուրէթը թէսվիյէ հազրընտա պէրվէճճը աթի նէյրը մալիսմաթ իմմիշ տիր։

«Իքրամիյէլի Շըմնտրքէր թահվիլաթը պիրտէն պիրէ 108 ֆրանգա գատար եիւքսէլմիշ տիր։ Տուլունը Ուսմանիյէ Օսմանիյէ մէճլիսը իտարէսի ազասընա Ֆրանսըզ, Ալէման, Աւսթրիա, Հօլանտա վէ Պէլճիգա սինտիգա հէյէթլերի թարաֆընտան գապուլ օլընան վէ փեար. 25ա Բօմա թէճարէթ օտասը թարաֆընտան էսասը Օսմանիյէնին Իթալեան համիլէրինէ եանի Իթալեան տաթիրլերինէ արզ իտիլճէճը օյան սուրէթը թէսվիյէնին պաշլըճա նօգթալարը պէրվէճճը աթի պուլընմադտա տրը։

«Իքրամիյէլի Շըմնտրքէր թահվիլաթը մզդտարը 100ա 58ա էն 75ա իալալ իտիլէճէք, վէ Իթալիան սինտիգասը իչպու գարարը գապուլ իթտիկինտէ, գարարը էվվէլ թարիխինտէն իթիպարէն 100ա 17 ֆարգ՝ իքրամիյէ գազանանլարա տէրճալ թէէտիյէ օ չունաճագ տրը։ Մէճլիսը իտարէնին իլէրուտ ֆարղլերի 100ա 1էն 1½է իալալ իտճէկի սէպպիյէ ալըգոյտըը մէպալիղ՝ սէրեան Շըմնտրքէր թահվիլաթը իպրամիյէլերինէ թախսիս իտիլճէք, վէ իքրամիյէլերին տատի թէզեիա օլունաճագ տրը։

Տուլունը Ուսմանիյէնին եէտը թասարրուֆընտա պուլընան 50000 գատար Շըմնտրքէր թահվիլաթընա իսապէթ իտէն իքրամիյէլեր տախի՝ եէնի Շըմնտրքէր թահվիլաթը իպթիրասընա հատրու թախսիս իտիլճէք օլուպ, մալիսմ օյտրը իւզրէ սոն գուրա քէշիտէսինտէ պէյիւք իքրամիյէ՝ Տուլունը Ուսմանիյէ եէտինտէ պուլընան մէզքուր թահվիլաթա իսապէթ իմմիշ տիր։

Քէզալիք 1863, 1865 վէ 1873 սէնէլերի ինթիգրազաթընա գարշըըզ օյմադ իւզրէ թային օլընմըշ օյան մէպլաղըն 100ա 25ի տախի Շըմնտրքէր թահվիլաթընա թախսիս օլընաճագ, վէ պու մէպլաղ իլէ գուրասը չըգան վէ լաքին վագթընտա կէմթիրիպ պէտէլի պլընմայան Շըմնտրքէր թահվիլաթընընն պէտէլաթը՝ եէնէ բիսայատան Շըմնտրքէր թահվիլաթը իշթիրասընա հատր ու սարֆ իտիլճէք տիր։»

* * *

Թայմդրն Աթինա մուխպիրի Եունան տէվլէթինին կէչէն նոյեմբէր այր վարիատաթը՝ 1892 սէնէսի նոյեմբեր վարիատաթընան 1,512,240 տրախմի նոգդան օլարընը պէյան իմմէքտէ տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլէրի տիւն Պապը Ամիյէ ազիմէթի իտէրէք, Սատրազամ ֆէխամ. տէվլ. ճէվատ բաչա հազրէթլերիյլէ միւլագաթ իմտիկի կիպի, օրատան տարէրի ատիյէյէ պիլազիմէ, նազրը տէվլ. Ռիգա բաչա վէ Մէգահիպ միւտիրի ամուճ. Զեյվեր պէյ էֆ. հազարաթընը տախի գիյարէթ իմմիշ տիր։

Գալաթա կեգրոնական վարժարանընընն մեզհէպ վէ քիլիսէ թարիխի մուալիմի Մուրատեան Գեր. Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան՝ նամիզատը սեպեպիյլէ մէմուրիյէթը մեզքուրէտէն խաթիֆա իմմիշ օրմաղա, եէրինէ Իպմիրլեան Գեր. Տ. Մատթէոս Սրբազան թային օլընըպ, տէրս իմասընա տախի միւպաշէրէթ էյլէմիշ տիր։

Ս. Փրկիչ խասթախանէսի Հոգաբարձութիւնը՝ պէրմիսթատ հէր ճումատա կիւնիւ օտաի մախսուսունտա ագտը իճթիմա իմտիկինտէն, կէչէն կիւնքի ֆազ. ժողովատա ինթիխապ օլունան եէնի Հոգաբարձուլարը տախի իչպու մէմուրիյէթլերինի տէրէօճատ իտէրէք պու կիւնտէն իմթիպարէն իճթիմար մեզքուրէ հազրը պուլընմադարը խուսուսընտա Բաթրիգ Ամեն. Տ. Խորէն Սրբազան հազրէթլերի թարաֆընտան մումանիյէյհիմ՝ եէնի Հոգաբարձու էֆ.լերէ տավէթնամէլեր իրսալ օլունմըշ տրը։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 14 փեար.

Մէճլիսը մէկպուսան՝ պուղտայ բուսումընա տաիր օլան գանուն լայիհասը միւպահասասընա տէվամ իտէրէք, ազատէն Մ. Սիէկֆրիթ՝ բուսումը մեզքուրէնին թէղեիամ ալէյինտէ պուլունմուշ տրը։

Մ. Մէլին՝ կէօմրիւք բուսումընն ուսուլը հըմայէսինի (բրոթէքսիոնիզմ) միւսաֆէա իտէրէք, պուղտայ ֆիյաթընն թէնէզզիւլինի կիւմիւշին ֆիյաթտան տիւշմէսինէ աթֆ իմմիշ, վէ պէմբէ-ալմ թապիր օլընան այթուն վէ կիւմիւշ մեքքիւքտի ուսուլլինին եէնիտէն իպգասընա արզ ու պէյան էյլէմիշ տիր։

Մ. Մէլին՝ Ֆրանսըզ բէգապէթի իլէ մէմալիքը էճնէպկէ բէգապէթի արասընտա միվազենէ հասը իմմէք իչին, թէքլիֆ օլընան պուղտայ կէօմրիւք բուսումընն վասրթամ եէկեանէ օլուսընը իտտաա էյլէմիշ տիր։

Բարիզ 14 փեար.

Սրհհիյէ զոնֆէրանսը՝ պիրի Գրըմզը տէնիզատքի ուսմուրը սրհհիյէ իլէ, վէ տիկերի Իրան քէօրֆէզինտէ պիր սրհհիյէ բօլիս հէյէթի թէչքիլինէ գարար վերմիշ տիր։

Բօմա 14 փեար.

Նիմ բէսմի սուրէթտէ թէէմն օլունսընընա կէօրէ, Ֆրանսա՝ էյան մէրի օրան էն եիւքսէք ֆիյաթը կէօմրիւք թարիֆաարընն եերինէ էն ազտը ֆիյաթը կէօմրիւք թարիֆաընը գամ իմտիկի թաղտիրտէ, Իթալիա հիւքիւմէթինին՝ տիւրիւ մուամէլէ իմթիխաղ իտէճէկինի Ֆրանսա հիւքիւմէթի՝ Իթալիա հիւքիւմէթինէ սիվալ իմմիշ տիր։

ՍԸՆՆԷԹԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷՅԼ ԱՒՏ

ՄԷՍԷԼԷԼԷՐ

Իրմին թէրագրդրյաթընտան ճէ-միյէթը պէյէրիյէնին իսթիֆա-տէ իտէպիլմէսի՝ ո թէրագրդ-յաթը եալընըզ նազարիյաթ տա-իրէսինտէ, եալսոտ ֆէնտէ մի-թէալլիզ պիր քէյֆ օյմագ իթիպա-ըըյլա գալմայլըպ, ֆիլիլյաթ ալէ-մինտէ տախի իճրա օյընմասընա միւթէվագգրֆի տըր։

Մէսէլա հավա կազընը քէյֆի միւհիմմ պիր քէյֆ օյտըղը տէրքեար տըր։ Ֆագաթ էկէր պու կազն քէյֆի իւզէրինէ՝ ինսանլար «մատէն քէսմիրինտէն չէօյլէ պիր կազ չը-գար» տէյիպ իքթիֆա իթմիշ օյ-սա իտիրէր, ո միւհիմմ քէյֆ՝ ճէմի-յէթը պէյէրիյէ իչիւն ֆախտէսիզ գալմըշ օյաճագ իտի։ Մահդա մէմ-լէքէթլէրտէ եէր ալթընտան պօ-ռուլար վազ վէ ֆէնէրլեր ըէքզ ի-տիրմէսի, վէ թէնվիրաթ իճրասը իչիւն իյճապ իտէն թէտապիրէ միւ-ռաճաաթ օյընմասը սայէսինտէ տիր քի՝ հավա կազընն քէյֆինտէն պիլ-ֆիիլ խֆատէ միւյէսսէր օյմուշտը։

Թէլէկրաֆը քէյֆի տէ ըէք պէօ-յիւք պիր քէյֆ օյտըղը ինքեար օ-ըընամազ։

Ֆագաթ սիվալ իտէրիզ քի ,էկէր եալընըզ ֆէլէք քիթապարընտա «պիլ՞ըմինզ էլէքթրիգ գուվվէ-թի վասըթասըյլա իլի չէհր ա-բասընտա այնի տագիգատա մու-խապէրէ միւմքին տիր» տէյու եազ-մագլա իքթիֆա իտիրմիշ օյսա ի-տի, պու քէյֆին էհէմմիյէթի տէ նէ՞ըէտէ գալը իտի։

Մահդա եիւզ պինլէրճէ քիլօմէթ-բօրզգ խաթթալար թէմտիտ, վէ մու-խապէրէ էսպասը թէէմին իտիրմիշ օյմասընին նէթիճէսի տէյի՞լ մի տիր քի՝ թէլէկրաֆ ֆէննինին քէյ-ֆի ճէմիյէթը պէյէրիյէ իչիւն պէօ-յիւք պիր թէրագրը թէյքիլ, վէ օ եիւզտէն մատտի վէ մանէվի պունա-ճա մուհասսէնաթ հասըլ օյմըշ տըր։

Պու իյզահաթ անլաթըյօր քի՝ ֆէննի քէյֆիյաթը ճէտիտէնին ըէք պէօյիւք էհէմմիյէթի օյտըղը ինքեարը իմքեան խարիճինտէ մէ-վատտան պուլընմաղլա պէրապէր, ճէմիյէթը պէյէրիյէնին մէնաֆիլի՝ եալընըզ պու կէպի քէյֆիլէր վէ իխ-թիրալար վուգուճինտէ տէյիլ, իլա օ քէյֆիլէրին պիլֆիիլ մէվզիի թաթ-պիզէ գօնուլմասընտա տըր։ զիրա մուհասսէնաթը անլաշըլմըշ օյան պիր իխթիրատան իսթիֆատ իթ-մէմէք՝ սընէթի վէ իսապէթի թէճ-ըիւպէ իլէ թէհտագուգ էյլէմիշ պիր տարաը մէսէլի, եալսոտ պիր նա-սիհաթը թուլմամագ մէտապէսին-տէ տիր։

* * *

Իյզահ իթիսկիմիզ պու ֆիքր՝ է-լ էքթրիգ, հավա կազը, պուխար կէպի ֆիւնուն վէ սենայիէ միւթէ-ալլիզ պէօյիւք իխթիրալար իչիւն նասըլ տօղրու իսէ, տիկէր պիր սը-նըզ քէյֆ վէ իխթիրալար տահա վար տըր քի՝ անլէր իչիւն տէ պի-այնիհի տօղրու տըր։

Պու քէյֆ վէ իխթիրալար իսէ իլմէ, վէ պալուսուս թրպպ վէ հըզզ իւս սըհհէյէ միւթէալլիզ մէվատտ տըր։

Մէսէլա, Մ. Բասթէօրիւն՝ գու-ատուզ իլլէթինին սուրէթը թէտա-վիսի հագգընտաքի քէյֆի պու կիւն էն պէօյիւք քէյֆիլէրտէն օյ-տըղը մուհագգագ տըր։

Ֆագաթ պու քէյֆ էկէր պիր րի-սալէտէ, եալսոտ պիր թրպպ քի-թապընտա եազըլմագլա իքթիֆա իտիլմիշ օյսա իսի՝ ֆախտէսիզ գա-լըր իտի։

Մահդա հիւքիւմէթլէրին օ քէյֆ-տէն իսթիֆատէյէ չիթապ իթմէէ-ի, հէր եէրտէ թէտավիխանէլէր թէէսիս օյընմասը, վէ իթթիխազ օյընան թէտապիր սայէսինտէ եիւզ-լերճէ քիշինին հայաթը գուրթա-ըըլմասը սայէսինտէ տէյի՞լ մի տիր քի՝ գուատուզ իլլէթինին թէտավիսի հագգընտաքի քէյֆ՝ ճէմիյէթը պէ-չէրիյէ իչիւն պէօյիւք պիր նիյմէթ օյմուշ, վէ Մ. Բասթէօր օ սայէտէ «ճէմիյէթը պէչէրիյէ խայրբէրվէրիո» (դէնֆէրիօր դը լէ-մանիրէ) նամընը դագանմըշ տըր։

Եագընն զէմանլարտա գուատուզ իլ-լէթինին թարզը թէտավիսի կիպ՝ կէրէք Մ. Բասթէօր թարաֆընտան, կէրէք սաիր էրպապը ֆէնին ճանի-պինտէն սրհհէթը ումումիյէյէ միւ-թէալլիզ տահա նիչէ իսթիրալար վուգու պուլմըշ տըր քի՝ անլէրտէն իսթիֆատէ տախի՝ պիանինի պիր վազիյֆէ վէ ինսանլարընն մէնաֆիի իդթիզասընտան տըր։

Պու քէյֆիլեր միյանընտա հըզզ իւս սըհհէթ ումումիյէյէ թէալլիզի օյանլար միւհիմմ պիր մէվզը թութ-մագտա տըր։

Էվվէլա «հըզզ իւս սըհհէյէ ումու-միյէ» թապիրի հագգընտա պիր գաչ սէօզ սէօյլէյէլիմ։

Հըզզ իւս սըհհէ իքի գըսմա միւն-գասէմ տիր քի, պիրի հէրքէսին քէնտի չախսընա ատտ օյարագ իճ-րա իտեճէկի թէտապիր (հըզզ ի-սըհհէ ի-----էյէ), վէ տիկերի պիր պէյտէ, պիր միւլք վէ հաթթա ու-մումի քիւրէի ազգ իզդերինտէ պու-լունան ինսանլարըն մուհաֆազաի սըհհէթի իչիւն հիւքիւմէթլեր վէ էֆքատ թարաֆընտան միւճթէմիլէն իճրասը լազըմ կէլէն թէտապիր (հըզզ ի-սըհհէ ումումիյէ) տիր։

Մէսէլա, պիր ատամըն խանէսին-տէ քէնտիսինի գօլերատան մուհա-ֆազա լչիւն գայնաթըլմըշ սու իչ-մէսի հըզզ իւս սըհհէթի խուսուսիյէ-յէ ատտ տիր, զիրա հէրքէսին նա-սըլ սու իչտիկինի գաթի պիր նէ-զարէթ ալթընտա պուլընըրմագ միւմքին տէյիլ տիր։ Ցէրունինտէ խաթթալըգ զուհուր իտէն խանէյի գօրտսն ալթընա ամմագ, օսգագ-լարը թէմիզլէթմէք վէ քիրէճ ամ-տըրմագ կիպի թէտապիր իսէ՝ հըզզ իւս սըհհէթի ումումիյէյէ ատտ տիր։ Պու չէյլերտէ գաթի պիր նէգարէթ միւմքին տիր, վէ անլէրին իճրասը ումումի խաթթալըգ գարշը մուհա-ֆազա իթմէք տիմէք տիր։

* * *

Էկէր հըզզ իւս սըհհէթի խուսուսի-յէ իլէ հըզզ իւս սըհհէթի ումումի-յէյի եէքտիկերինտէն պիթիւն պիթիւն այրը չէյլեր ատտ իտէր իսէք, ըէք պէօյիւք պիր խաթատա պուլընմըշ օյուրըզ։

Հըզզ իւս սըհհէթի խուսուսիյէյէ ումումի թարաֆընտան բիայէթ ի-տիլմէսի՝ քէնտի պաշընա հըզզ իւս սըհհէթի ումումիյէ օյուր։ Զիրա հէր քէս խաթթա օյմամագա —ֆէննին թավսիյէ իթթիկի թէտապիր տաի-ըէսինտէ-զայրէթ իտինճէ՝ խաթթա-լըզ զուհուրի քէսպը միւշքիլաթ ի-տէր։

Մամաֆիհի էսասէն հըզզ իւս սը-հհէթի ումումիյէյէ ատտ պիր չօգ չէյ-լեր վար տըր քի, անճագ հըզզ իւս սըհհէթի խուսուսիյէ տարբէսին-տէ, եանի հէր քէսին քէնտի ֆախ-տէսի իչիւն իճրա իթմէսի սայէ-սինտէ հուսուլբեզիյը օյապիլիր։ Մէ-սէլա, հիչ պիր եէրտէ թէաֆֆիլունի մուճիպ մէվատտ պուլընմամասը հըզզ իւս սըհհէ իզթիզասընտան տըր, ֆագաթ ֆարզիյաթատան օյա-բագ՝ ատամըն պիրի պիր քիւֆէ չէօրիւ պիր օտայա գօր վէ անըն եանընտա եաթար իսէ, պու էօյլէ պիր հալ տըր քի՝ պէյէտիյէ իտա-ըէյէրինին հոֆիթալարը խապէր ա-լամամասը միւմքին տիր։ Ֆագաթ պու հալ՝օ ատամըն սարի պիր խաթ-թալըգ տիւչար օյմասընա, վէ խաթթալըգըն սարիլէրէ սիրայէթ իթմէսիյլէ սըհհէթը ումումիյէնին պօզուլմասընա սէպէպ օյապիլիր։

* * *

Մէէրզ ֆէննինին քէյֆի վէ հըզզ իւս սըհհէյէ տաիր թէրագրզյաթը ճէտիտէ՝ խուսուսի հըզզ իւս սը-հհէյէ ատտ նիչէ թէտապիրին տախի պէյէտիյէ իտարէյէրինին նէգարէթի ալթընտա պուլընտըրըլմասընա, եա-նի պէյէտիյէ իտարէյէրինին- միւմ-քին օյատը տէրճէճէտ - խուսուսի հըզզ իւս սըհհէյէ տախի միւտախէ-լէ իթմէյէրինէ իհթիյաճ վէ մէճ-պուրիյէթի հասըլ իթմիշ տիր։

Մէսէլա պիր ատամ պիր խանէ եաբընըրը, ֆագաթ օ գատտար աղ բէնճերէ գօր, վէ տէրուինիի էօյլէ պիր հալատ թագսիմ իտէր քի՝ բու-թուպէթտէն (Ռէմէյ) գուրթուրա-մայաճագը ֆէննէն մուհագգագ տըր։

Շիմտի հագգըն էսկի ուսուլտե թէյլագրզը նօգթաի նազարընտան տիչիւնիւր իսէք, պու ատամըն «էվ պէնիմ տէյի՞լ մի, իսթէտիկիմ պի-չիմտե եաբտրրրրմ, էպնիյէ նիզա-մաթընա մուդայիր պիր չէյ եաբ-մըշ մը՞յրմ, սօգագատան եէր չայ-մը՞չմըյրմ. էօյլէ իսէ նէ՞ գարրշը-յօրընը՞ը։» տէմէկէ հագգը վար տըր։

Հալպու քի հըզզ իւս սըհհէնին թէրագրզը՝ պու իտատանընն տօղ-ըու օյամայաճաղընը կէօսթէրմիշ տիր։

Օ ատամա տէնիլիր քի «էվվէ՛թ, էպնիյէ նիզամաթընա գարշը պիր չէյ եաբմամըշընն, սօգագատան եէր չայմամըշընն ամմա, եաբտրրրն պի-նա տէրունինտէ ինսան եաշամասընա միւսաիտ տէյիլ տիր։ Հիչ քիմսէ-նին՝ էօմր պէնիմ տէյի՞լ մի, իսթէր սէմ չիրբիտիրիմ տէմէկէ հագգը եօգ տըր. զիրա պիր ինսանըն էօմ-ըիւ եաբընը քէնտիսինին տէյիլ տիր. հերքէսին ճէմիյէթը պէչէրիյէյէ գարշը օյան վազիֆէլէրի սէպէ-պիլլէ հեր ֆերտին էօմրիւ իւզերին-տէ ումումի հէյէթը պէչէրիյէնին պիր հագգը վար տըր. ֆագաթ եաբտրրրն խանէտ ատամ իդամէթ իթմէսինէ միւսաատ իտիրմէմէսի իչիւն պունատան պաշգա վէ տահա միւհիմմ պիր սէպէպ վար տըր. օ խանէտ պիր խաթթալըգ գուհուր իտէր իսէ՝ գարարընը եաբընը խա-նէնին հալինի պիլէրէք տէրունին-տէ իդամէթ իտէնէրէք ինհիսար իթմէզ։ Զօգ միւհթէմէլ տիր քի՝ խաթթալըգ պաշգալարընա տա սի-րայէթ իթմէսին. պինէնալէյ՛հ՝ պաշ-գալարը տա օ եիւզտէն գարարտի-տէ օյարընար։ Իչթէ պունըն իչիւն պէյէտիյէ իտարէսի իչէ պիլֆիիլ միւտախիլէ իտէրէք, օ խանէտ ատամ իդամէթ իթմէսինէ միւսաա-տէ իթմէյէճէք տիր։»

* * *

Ֆրանսատա ախիրէն վուգու պու-լան պիր մուհաքէմէ՝ պէյէտիյէ ի-տարէյէրինէ պու կիպի մէվատտ տա թէրէթթիւպ իտէն եէնի վազիֆէ-լէր հագգընտա ըէք ճիտտի պիր ֆիքր հասըլ իթմիշ տիր։

Բարիզտէ պէչ գաթ իւզէրինէ ին-չա իտիրմիշ օյան «Բ-ըիշան» չէքլին-տէ պիր խանէտ սէքէնէնին քէսէ-թինէ միւթէնասիպ մըդտարտա ապտէսթխանէ պուլընմասընընտան, պէյէտիյէ իտարէսի՝ խանէ սահի-պինտէ եէնիտէն պիր դաչ ապտէսթ-խանէ ինչա իթտիրմէսինի թավսիյէ իտէր։ Խանէ սահիպի պու թավսի-յէյէ իթթաաթ իթմէտիկինտէն՝ հէ-նուզ պիրինճի տէֆա զուհուր իթ-մէքտէ օյան պու իսթիրաֆ՝ Ֆրան-սա չուլան տէվլէթինէ արզ օյընմըշ, վէ պէյէտիյէ իտարէսինին թալէպի՝ մէճլիսը մէզքիւր ճանիպինտէն տա-խի թատտիգ իտիրէք, խանէ ստ-հիպինին՝ թալէպ օյընան ինչաթըն ի-ճրասընա իճգար իտիրմէսի գա-բարլաշըրըլմըշ տըր։

* * *

Ֆէնն թէրագրզը իթտիճճէ՝ հըզզ-իւս-սըհհէի-ումումիյէ իլէ հըզզ-իւս սըհհէի-խուսուսիյէ արատընտա-քի իրթիպաթ արթաճագ, վէ պէյէտիյէ իտարէյէրինին խուսուսի հըզզ-իւս-սըհհէյէ ատտ ումումա միւտախէյէսի թէզայիւտ իթմէսի լազըմ կէլէճէք տիր։

Բէֆիզիմիզ Լէ-Ռ Հէբալ կազէ-թաը՝ ախիրէն նէչը իթտիկի պիր պէնտատ,սարի խաթթալըգըրը հիւ-քիւմէթի պիտիրիրմէսի, վէ խաս-թալարըն էչեասը «էդ-ֆէ+Ռ» իտիլ-մէսի, վէ խաթթա թաչրմըշ օյան արապալարը «էդ-ֆէ+Ռ» ամէլիյաթը իճրա օյընմատրգճա եէնիտէն եօլ-ճու ալմամալարը կկպի էվրօբատա իճրա օյընան թէտապիր հագգընտա ախիրէն պիր պէնտ նէչը իթմիշ իտի։

Սոն զէմանլարտա հասրլ օյան թէ-բագգրյաթ՝ պէյէտիյէ, էպնիյէ վէ էմտալի Նիզամնամէյէրինճէ միւհիմմ թէպէտտիւլաթ իճրասընա իհթիյաճ հասրլ իթմիշ տիր։

Հէր խուսուստա՝ թէրագրզյաթը ճէտիտէտէն իսթիֆատ իթմէքտէ օյան Հիւքիւմէթը Սենիյէ՝ շէհրի-միզտե հիւքմ սիւրէն խասթալըգ էնսասընտա թէտապիրը ճէտիտի ֆէննիյէնին էքսէրինի մէվզբի իճ-բայէ վազ իթմիշ տիր քի՝ պունըն՝ խասթալըգընն մահտուտ պիր տարէ սասխրինտէ գալմասընա ըէք պէօ-յիւք եարարմը օյարընը տէրքեար տըր։

Պէյէտիյէ Նիզամնամէյէրիմիզնն տէ թէրագրզյաթը ճէտիտէյէ մու-վաֆրզ սուրէթմտէ թատտիրի տախի տէրտէսի օյուպ, օ եիւզտէն տէ պէօյիւք իսթիֆատէյէր հասրլ օյա-ճաղը մուհագգագ տըր։

Գ. Ս.

ՀՕՂԻՐԱՖԻԱ ԳՕՆԿՐԷՍԻ

Պու սէնէ ալաֆր. օգոստոս 29-ատան սեպտեմբեր 2է գատար Զուի-ցերիանընն Զուրիխ չէհրինտէ իմ իլ արզ (Ժէոլօժի) մուալիմիէրինտէն միւրէթթէպ պիր գօնկրէ մէճլիսի ինիգատ իտեճէք տիր։ Իմ իլարզ մուալիմիէրի՝ էսէրը սայրարընը թէրթիպատ գօմիթէսինէ թէպլիղ իթմէք իւզրէ ալթընճը տէֆա օյա-լագ ադտը իճթիմաէ տավէթ օ-ըընմըշլար տըր։

Կէչէն իճթիմա՝ Միւհթէմէմի Ա-մերիգանըն Վաշինկթոն շէհրինտէ վուգու պուլուպ, պու սէնէ մէգքիւր գօնկ-ըէ ադասընը Զուրիցցերիա գա-պուլիտէճէքտիր։ Մուալիմիյնը մու-մայիլյհիմին իսթիքլաֆաթ ու թահարրիյաթը արդիյսինէ պու տաղըզ վէ պուզլըգ մէմլէքէթին-տէն տահա մութապրգ վէ տահա միւնասիպ հիչ պիր մէմլէքէթ եօգ տըր։ օրասը մատէնլերճէ ըէք զէնկին օյուպ, տահա նիճէ մէ-նապիի ադիմէ մէվճուտ տըր, վէ Բալէօնթօլօժի վէ Բէթրօկրաֆի իմ-լերինճէ տէ իճրաի թէտգիգաթ ու թէթէպպիւսաթա վասի պիր սահրա վէ զէմին սայրապիր։

Բալէոնթօլօժի վէ Բէթրօկրաֆի իմլերի՝ քիւրրեի արզն ըէք էսքի տէվրլերինտէ եաշամըշ օյուպ էյան ճընսարը զայպ վէ մունգարրը օյան վէ թաշ քէսիրմիշ պուլընան հայ-վանաթ վէ նէպաթաթատան վէ սա-քի իլք մասատա օթուրանը կէօրիյօ՞ր մըսըն։

—Կէօրտիմ, կէօրտիմ, լէհճէսինէ պագարատան քիպարա վէ գրյաֆէթի իսէ պիր ամէլէյէ պէնզէյօր. պէն պու ատամը թանրրմ զանն իտէրիմ. պիր եէրտէ բասթ կէլմիշիմ ամմա, նէ՞րէտէ. լաքին եիզիւնտէ ըէնկ եօգ. զանն իտէրսին քի խաս-թա տրը։

—Պիրազ էվվէլ կէօրսէ իտին տահա ֆէնա իտի, հէման ճան վէրէճէք զանն իթթիմ. պէրէքէթ վէրսին քի պէն գօլունտան Թութտում տա գահվէյէ օգաբրմ։

—Պու նէ՛ գատար ինսանիյէթ, պու նէ՛ գատար մէրհամէթ։

—Սէպէպ թահրընտա տրը։

—Թապիի, նէ՞րէտէն կէլիյօրմըշ։

—113 Նիւմէրօտան։

—Գումա՞ր մը օյնամըշ։

—Էվվէթ, Մ. Օկիւսթ. հէմ տէ թալիի իլլէմիշ։

—Զօգ գաղանմը՞շ մը։

—Օն պին ֆրանգատան գիյատէ։

—Ֆէնա տէյիլ, բարալար իսթիհնտէ՞ մի։

—Պանգնօթ օլարագ սէթրլսինին ճէպինտէ տուրույօր, սէթրէսի տէ տիլյմէ-լէնմէմիշ տիր։

—Էյ գօլունա կիրտլին զէման նի՞չիւն սէն քէնտին պէճէրէմէտին։

—Գապլլ օլամատը, հանըմտա պիր չօգ ատամլար վար իտի. պիր չէլբազլըգ իտիւպ տէ եագայը էլէ վէրիրիմ տէյու գօրգտրմ։ Պէն տահա ատճէմիյիմ, մալիւմ եա՛։

—Վագթըմըզ կէնիշ, Լօնտիւմո. սէն նասրլ օյտուղընը սէօյլէ։

—Արա սըրա գումարխանէլէրի տօլաշրպ. թալիին եարտրմըյլա ճէպլէրինի շի-չիրէն պախթիյար օյունճուլար քիմկիր օլատուղընը սիզէ իտապէր վէրմէքլիյիմի թէն-պիհ ի՞թմէմիշ մի իտինիզ։

—Տէվամ էթ։

—Թէնպիհինիզէ իմթիալէն պիրազ էվվէլ 113 նիւմէրօտա իտիմ, իւչ տէֆա իքիչէր ֆրանգ գօտում, դայպ իթտիմ։ Պու տէլիգանը իչերի կիրտի. էօմրիւնտէ իլք տէֆա օյարագ կէմիշ օյտըղը այան աչիքեար իտի։

)(20)(

ԹՕՏԻԼ ԻՏԱԼԻԷԻԱՆԷՍԻ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ — ՄԻՒԹԷՐԺԻՄԻ

ԹՕՂԱՎԻՔ ՏԷ ՄՕՆԹԷԲԻԼՆ — ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՒՔ

Պիզիմ օմուզլարը չըզրգ, սաքին լէհճէլի Ալէմանըն եէրինէ այնը հիքմէթ կիպի ճիւզի պիր միւտտէթ զարֆընտա 32-33 եաշընտա, սիյահ գըվըրճգ սաչը, ճէսուր սուրաթը պիր տէլիգանլը զուհուր իթտի։

Շու սըրատա հէր քիմ Վէրնէր-Բօտիլին եիւզինէ տիզգաթլըճա պագաճագ օլ-սա, ուսթա վէ թէչլիքլի պիր խապս օլուզընը հիւքմ իտէր քի պու տա պիր իֆթիրա սայրլամազ։

Պաչտան այաղընա գատար սօյունտուզտան սօնրա օտայը տօլաչրպ սաբլը օյան էլպիսէլերի ալիզգաթ իլէ կէօզտէն կէչիրտի, չիւպհէպզ հանկըընը կկէչիմ տէյու թէ-ըէտտիւա իթմէքտէ իտի։

Էնճամքեար պիր ղրյաֆէթ ինթիհապ իթմիշ օյմասը լազըմ կէլիր քի, եէնի-տէն կիյինմէյէ պաչլաար. այագլարընա բարլագ մահմուզլը ինճէ ճիզմէլէր կիյինտի. եօգարընը ղայէթ կէնիշ, աչաղընը ղայէթ տար պէլի սըզը աչրգ մավի պիր բան-թալօն թագտը։ Սարըմթրաք պիր եէլէք, լաճիվէրտ պիր սէթրէ կիյինտի, պէօյլե-ճէ Բարիզէ մէզունէն կիրմիշ պիր սիւվարի զապիթի հալինի քէսպ իթտի։

Թագլիտի նազապլլ սիյահ ուզուն պըյրգլար վէ պիր չապգա իլէ գրյաֆէթինի իքմալ իթտիքտէն սօնրա, պատէմա եալընըզ Բօտիլ նամըյլա զիքր իտիլէճէք օյան Վէրնէր-Բօտիլ այնատան պիր էյիճէ քէնտինի մուայէնէ պիրլէ, սէթրէսինին եան ճէպինէ իւսթէլերի արմալը պիր գարթ տը վիզիթ ճըզատանը գօտու, էլլէրինէ սամա-նի էլտիվէնլէր կէչիրտի, պիր սիկարա եագտը վէ օտատան չըզրգ գալուլը տիգ-գաթլըճա գարատը։

Թքի տագիգա սօնրա Վալուա սօգաղընտան կէչիպ պըյրգլարընը պիւքէ պիւքէ վէ մահմուզլարընը էօթտիւրէ Բալէ-Բուայալ պաղչէսինէ կիրտի։

Պու պաղչէսէ 1830 թարիխինտէ պիր թագըմ գումարխանէլեր, սէֆահաթխա-նէլեր պուլունմագտա օլատուզընտան, պիր խայլը քէսան պուրայա հիճուում իտէր վէ պիւթիւն էվրօբանն լիսանը սիթայիշինտէ կէզեր իտի։ Հէր հանկը էճնէպի Բարի-զէ կէլսէ՝ տօղրու Բալէ-Բուայալա կիտէր իտի։

Բօտիլ պաղչէյէ կիրտիյի սըրատա օրթալրգ դարարմագտա, սօգագլարընն վէ տիւքքեանլարընն ֆէնէրլերի եաղըլմագտա, դաղինօլար տօլմագտա, սիյահ էլպիսէ-լեր վէ իսինֆօրմալար միյանընտա դար կկպի պէյազ կէրատանըզլար, վէ եաբմա միւ-ճէվհերլեր բարրլ բարրլ բարլամագտա տըր։

Բօթօնտ գաղինսօսընն սահիպի պաղչէնին իչինտէ ճէսիմ պիր չատըր ալթընա քիւչիւք մասալար վէ սանտալեալար դօմագ սէլահիյէթինի հաղ իտի։

Բօտիլ՝ չատրրընն թա էօթէ պաչընտաքի մասալարտան պիրինին պօչանմասընա պէքլէտի, պիր տօնտուրմա կէթիրթտի, եէմէյէ պաչլատը։

Տօնտուրմայը պէթիրմէսի ազզպինտէ, տիլէնճի զրյաֆէթինտէ պիր քիմսէ մա-սայա եանաչրպ վէ ճալիպը տիգգամ պիր թավր իլէ էյինի ուզաթտրրրպ.

—Ալլահ աչգընա պիր սատագա վէրին. —տէտիքտէ, Բօտիլ ճէպինտէն պիր չէյ չըզարըպ տիլէճճիյէ վէրտիյի սրրատա անլաշըլմազ սուրէթտէ պիր իչարէթ իթտի քի, տիլէնճի պու իչարէթէ մուգագէլ էյլէտի։ Պաուէհու Բօտիլ տօնտուրմանընն բարատրը վէրիպ այաղա գալգը վէ հիչ պիր չէյ պէլլի իթմէքտիգին եավաշ եավաշ միւֆարէգաթ պիրլէ տիլէնճինին արգասընտան կկթտի. պէօյլէճէ իքիսի արտ-լը էօնլիւ 113 նիւմէրօյը մահուտ գումարխանէյէն եօլընը թութտարլար։ Դարտունընն էօնիւնէ եագլաշըզլարընտա տիլէնճի ատըմընը եավաշլաթտը վէ Բօտիլէ թէգար-բուալէ զայէթ եավաշ պիր սէտտ իլէ։

—Պէնի Լօնտիւմօ կէօնտէրտի, քէնտիսի տէ պուրատա տըր. —տէտիքտէ, Բո-տիլ եօլունա տէվամ իլէ պաղչէ գարուսընտան իչէրի կիրտի վէ գումարխանէյինին ալթընտաքի գաղինօնուն էօնիւնէ տօղաչմագտա օլան սարը պիր տէվիգանլըյա տօղրու կիտէրէք մէրգումընն գօյթուզընա կիրտի վէ գուլաղընտան աչաղը,

—Նէ՞ վար նէ՞ եօգ պագալըմ։

—Կիւզէլ պիր իշ, միւսիւ Օկիւսթ։

—Գաղինօյա եանաչ տա ըէնճերէյէ պաղ, գաբուընն եանընտա սօլ թարաֆտա-քի իլք մասատա օթուրանը կէօրիյօ՞ր մըսըն։

—Կէօրտիմ, կէօրտիմ, լէհճէսինէ պագարատան քիպարա վէ գրյաֆէթի իսէ պիր ամէլէյէ պէնզէյօր. պէն պու ատամը թանրրմ զանն իտէրիմ. պիր եէրտէ բասթ կէլմիշիմ ամմա, նէ՞րէտէ. լաքին եիզիւնտէ ըէնկ եօգ. զանն իտէրսին քի խաս-թա տրը։

—Պիրազ էվվէլ կէօրսէ իտին տահա ֆէնա իտի, հէման ճան վէրէճէք զանն իթթիմ. պէրէքէթ վէրսին քի պէն գօլունտան Թութտում տա գահվէյէ օգաբրմ։

—Պու նէ՛ գատար ինսանիյէթ, պու նէ՛ գատար մէրհամէթ։

—Սէպէպ թահրընտա տրը։

—Թապիի, նէ՞րէտէն կէլիյօրմըշ։

—113 Նիւմէրօտան։

—Գումա՞ր մը օյնամըշ։

—Էվվէթ, Մ. Օկիւսթ. հէմ տէ թալիի իլլէմիշ։

—Զօգ գաղանմը՞շ մը։

—Օն պին ֆրանգատան գիյատէ։

—Ֆէնա տէյիլ, բարալար իսթիհնտէ՞ մի։

—Պանգնօթ օլարագ սէթրլսինին ճէպինտէ տուրույօր, սէթրէսի տէ տիլյմէ-լէնմէմիշ տիր։

—Էյ գօլունա կիրտլին զէման նի՞չիւն սէն քէնտին պէճէրէմէտին։

—Գապլլ օլամատը, հանըմտա պիր չօգ ատամլար վար իտի. պիր չէլբազլըգ իտիւպ տէ եագայը էլէ վէրիրիմ տէյու գօրգտրմ։ Պէն տահա ատճէմիյիմ, մալիւմ եա՛։

—Վագթըմըզ կէնիշ, Լօնտիւմո. սէն նասրլ օյտուղընը սէօյլէ։

—Արա սըրա գումարխանէլէրի տօլաշրպ. թալիին եարտրմըյլա ճէպլէրինի շի-չիրէն պախթիյար օյունճուլար քիմկիր օլատուղընը սիզէ իտապէր վէրմէքլիյիմի թէն-պիհ ի՞թմէմիշ մի իտինիզ։

—Տէվամ էթ։

—Թէնպիհինիզէ իմթիալէն պիրազ էվվէլ 113 նիւմէրօտա իտիմ, իւչ տէֆա իքիչէր ֆրանգ գօտում, դայպ իթտիմ։ Պու տէլիգանը իչերի կիրտի. էօմրիւնտէ իլք տէֆա օյարագ կէմիշ օյտըղը այան աչիքեար իտի։

(Տեկ-4)

ԱՀՎԱԼԸ ՍՐՀՀԻՑԷ ՎԷ ԳՕՂԷՐԱ

ՐԷՄԻ

Էվվէլքի չարչէնպիհ կիւնիւնտէն տիւնքի բէնճէնպիհ կիւնիւնէ գաւտար, չէհրիմիդտէ գօղերատան 4 վուգուսթի վէ 2 վէֆիյաթ օրմուշ, վէ Պահրիյէ մէրքէզ խասթախանէսինտէ թէտավի օրնան 5 միւսապ չիֆայապ օրմուշլար տրը։

Վ-ֆ-ՈՒՐ ՕՐՆ ՄԻՆԼԻՔ

Գասրմ Բայատա 1, Թօբխանէտէ 1, Մէքթէպը Հարպիյէ Էճզախանէսինտէ 1, Իքլինճի Ֆըրդաի Հիւմայուն Էֆրատարնտան 1։

Գունլարտան Գասրմ Բայատա միւսապ օրն Եուսուֆ Բէնան իլէ, Թօբխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ սաքինէ թատիչէ Նամ գասրն վէֆթի իթմիշլեր տիր։

* * *

Այաշկերտ գազասը տախիլինտէ քեռին Մէբռանքէտէ էվվէլքի կիւն գօղերատան վէֆիյաթ օրմատրը կիպի, միւսապլարրն տախի քէսպը սրհհէթ էյլէտիքլերի վէ Մէմլեքանտա եէնիտէն 6 միւսապ օրտրը, վէ Սօղանտա միւսապ վէ վէֆիյաթ օրմարդ, Մէզպէքան գարիյէսինտէ տէ խասթալրդ զուհուրիյէ 2 միւսապ վէ 1 վէֆիյաթ պուլընտրը՝ Էրզրում վիլայէթինտէն Տախիլիյէ Էզարէթինէ իշար օրունմշ տրը։

* * *

Բէրմասթի գասապասընն էթրաֆընտա վազ օրնան գօրտօնն իհթիյաթէն պիր գաչ կիւն տահա իպգասրյա, էվվէլճէ վուգուսթ զուհուր խտէն խանէլէր տէրուենտէ թիւթսիւ ամէլիյաթընն թէմամէն իճրասը, վէ գօրտօնն իղդասընտան էվվէլ եեհնէ քէյֆիյէթին իշարը՝ Սրհհիյէ Նէգարէթինտէնխիւտավէնտիկեար (Պրուսա) վիլայէթինէ պա թէլէկրաֆ էմր օրնմշ տրը։

ԶՐԿԵԱԼ ԿԵԱՆԲԸ

(Տր. Լեոն էֆ. Համամճեանէ մահուան առթիւ)

Առաջին անգամ ճանչցայ զինքը, երբ դասարանէն ներս էր մտած. միջահասակ, թխորակ, տկարակազմ, երկար սեւ ու թաւ մօրուք, ժպտուն դիմօք, խորունկցած աչքերով միշտ սեւեր հագած համակրելի երիտասարդ մ'էր։

Զինքը դիտողները՝ առաջին տեսութեամբ աւելի հոգեւոր հայր մը պիտի կարծէին, քան թէ բժշկութեան ուսանող մը։

Բնական հեզութիւնն ու խոնարհութիւնն, իւր ընկերակցաց իւրաքանչիւրին հետ ունեցած սերտ յարաբերութիւնն, ու մանաւանդ անոնցմէ ոմանց շատ մը չարաճճիութեանց դէմ միշտ մեղմ եւ ժպտուն պատասխաններն, իւր ամէն շարժուձեւն, շնորհալի կերպարանք մը կընծայէին իրեն, եւ ամէն զինքը ճանչցողներուն սրտին մէջ կամայ ակամայ տեղ մը կը գրաւէին։

Չորրորդ կարգն էր, եւ առաջին կարգի բնագիտութեան դասախօսութիւնը կը կատարէր փոխան ուսուցչին իւր օգնական. իւր այս պաշտօն, գրաւական մ'էր արդէն իւր աշխատասիրութեան ու դէպպոցին մէջ յառաջադիմութեան ասաֆճանին։

Միշտ նոյն տուներն էր, կուգար կերթար առաջին դասարանէն չորրորդն, եւ չորրորդէն առաջին դասարանն, տունէն դպրոց եւ դպրոցէն տուն յեէնի-Գարու. հասարակաց վայրերը եւ զբօսավայրերը խիստ քիչ անգամ, եւ կամ երբէք չէր տեսնուած. զրկեալ կեանք մը ունէր խեղճը, զրկած էր իր անձը բոլոր հաճոյքէ եւ զբօսանքէ, իւր ամէն քայլափոխին մէջ երկու բան միայն ունէր խորհելու. կարծես, դպրոցը՝ յառաջադիմութիւնը եւ իւր ապագան. եթէ խորհելիքը միայն առաջինը ըլլար՝ իրաւացի էր. բան մը չէինք կրնար ըսել, սակայն երկրորդին մէջ անիրաւութիւն մը կար, զրկանք մը իւր անձին, կեանքին եւ ապագայ բոլոր յոյսերուն։

Ու արդէն մտային զբաղմամբ աշխատողներուն հոգին մաշող եւ սիրտը տանջող ամենագոյն մի բան եթէ կայ, դա եւս մտային ամենափափուկ խոկմանց եւ դժուարալոյծ խնդրոց միջեւ ամէն ատեն ներկայացող նիւթականի անկոչ եւ ստորնացուցիչ գաղափարը չէ՞, դա ամենավատթար եւ անուելի գոյզ մը ու աւազակէ մը աւելի կը դործէ, կ'առնէ, կը կապտէ, կը կողոպտէ, տակն ու վրայ կընէ ամէն խոկմունք, ամէն մտածում, ամէն խնդիր. եւ կը թողու հոն ընդարձակ պարապութիւն մը՝ որոյ միահեծան տէրն է այժմ նիւթականի գեռուն եւ ստորնացուցիչ «ինչ պիտի ընենք»ն, տրխուր եւ մելամաղձիկ կերպարանափոխութեան մը ներքեւ, եւ, վերջ ի վերջոյ այս չէ՞ օր մ'ալ սորա վերջին հեռանքը, տարիներ կը յառաջանան, յառաջադիմող կը կարծէ զինքն ալ, ուախան ալ, թէեւ անզգայ կը յառաջադիմէ միասին օր մ'ալ վերջացնելու ամէն ակնկալութիւն, միասին ի հող յանձնելու ամէն յոյս...

Սուտ են ուրեմն, սուտ բացարձակապէս, Բարիզեան այն թղթակցութիւնը թէ՝ 70, միակ 70 ֆրանքով, ուսանողներ կը պարապտուին եղեր անդ։

* *

Միշտ նոյն սեւ տուներն էր, խոհուն կերպարանօք, որ դպրոցէ վերջ երեկոյները դեղարանէ դեղարան կը վազեր կերթար, քանի մը դեղագիր աւելի գըրելու յոյսով թերեւս, ու յետոյ գիշերները մինչեւ լոյս աշխատիլ սովորական գործն էր, զի ուսանողաց մէջ դրեթէ առակի կարգ անցնելու չափ յամառ աշխատութեամբ միշտ առաջինն էր իւր դասակիցներուն մէջ. երկու տարի եւս, եւ ահա անցեալ տարի վերջին Բէրլինի քննութիւնն եւս տուած ամենայն յաջողակութեամբ, ստացած էր բժշկութեան տիրօնմի, ինն տարիներու անընդհատ աշխատութեանց միակ վարձքը. ալ հանգիստ էր, ալ իր ապագան ապահովուած էր, ալ այսուհետեւ զրկեալ կեանք մը պիտի չունենար, այսպէս չը պի՞տի խորհէիք դուք ալ. աւա՜ղ, ի՜նչ պատրանք։

Իր յամառ աշխատութիւնը ամենասոսկալի ոճրի մը առաջորդած էր զինքը անզգալապէս. ամէն անգամ իւր տարտղնած միտքն, տակնու վերայ եղած խելքն ուշքաներելու, հանդարտելու ու հաստատամիտ համբերութեամբ մը դարձեալ սկսածը չարունակելու եւ չարունակածը լաւ ի մտ առնելու. լմնցնելու համար, տուած էր սրտին մաս մը, հոգիին բան մը, եւ այս աննման կորբտներով լաւ մնունդ էր մատակարարած այն սպառիչ որդին, որ իր բունը դրած էր թոքերուն մէջ։

Ոճիրը գործողը ինքն էր, իրաւ է, իւր այսքան աշխատութիւնը մահուան միակ պատճառն էր, սակայն տարաբաղդ բժիշկը իւր այդ ոճրին տախպող տարրը զինքը չբնչպատող անտարբեր ընկերակցութիւնն չէ՞ր, եւ Աստուած, որոյ արդարութեան ջերմ հաւատացող մ'էր անշուշտ ինքը, սոյն անզգայ ընկերականութիւնէն պիտի չպահանջէ՞ սորա համարը։

Իւր արուեստի գիտակցութեամբ երիտասարդ բժիշկը, զգացած կը անշուշտ թոքախտի անբուժելի հիւանդութիւնը, այսու նաեւ իւր այսքան տարիներու գրեթէ տաժանելի աշխատութեանց անհանգստացումներու եւ ակնկալութեանց պատրանքը, սակայն իւր հաստատամտութեամբ եւ տակնուվերնութեամբ՝ մահը— որ ընկերականութեան ամենատոր անտարբերութեան սրտաշարժ մէկ տեսարանը պէտք է համարուի—լուութեամբ կընդունուի եւ անտարբերութեան մէջ կը մոռցուի...

Առաջինը՝ որ կերպով մը ընկերականութեան յանցանքը թեթեւցուցած կը լիներ, զեթ բաւական ազնուել պիտի հանէր, իսկ երկրորդն՝ որ սորա անզգայութեան խուլ բացագանչութիւնն է, խուլ կը մնայ յաւէտ...

* * *

Զորեքշաբթի առաւօտ դպրոցի սեմէն դեռ նոր ներս մտած էի, սրահին զլխաւոր հսկողը, մահազդ մը երկնցուց իմ առի թուղթը եւ առաջին անգամ երբ աչքս հանդիպեցաւ «Տօղթ. Լեւոն էֆ. Համամճեան» բառերուն, ակամայ սարսուռ մը զգացի, եւ հաղիւ կրցի շարունակել մինչեւ վերջը. անէծք մը բրդաւ սրտիս խորէն, անէծք կեանքին եւ հուսկ ուրեմն, անէծք նորա յուսադրած հազար ու մէկ ակնկալութեանց։

Անաւասիկ կեանքին ու սորա յոյսերուն վերջնական իրականացումը։

Սակայն չէ՛. մարդկային ակար զգացմանց վայրկենական յանդուգն բացագանչութիւնն էր զոր կընէի. ի՞նչ յանցանք ունէր կեանքն ալ, Հաստիչն ալ։ 25ամեայ երիտասարդ բժիշկը, չբնչպատող ընկերականութեան անտարբերութեան զոհերէն մին էր, քիչ մը ձեռնտուութիւն, նիւթականի քիչ մը օգնութիւն, կեանք մը պիտի ազատէր, եւ այդ միակ կեանքի շնորհիւ ո՞վ գիտէ քանի քանի կեանքեր. սակայն չէ՛, հասմոլութիւնը, լոկ իր անձին համար ապրելու եսասիրութիւնը պէտք է իւր ոճիրները գործէ անընդհատ, վի ցաւալի է ըսել թէ, զեթ նոյն օրինակ զոհերու թիւը երթալով չնուազիր։

Եւ հիմա ամէն անգամ երբ յիշեմ հանգուցեալ բժիշկը, նմանօրինակ պարագաներու մէջ, անիրաւ պահանջ մը, մեծ յանցանք մը, ու թերեւս ոճիր մը պիտի զգամ յորդորելն երիտասարդ ուսանողներն, որ աշխատին եւ յարատեւ աշխատին։

Բ. Ե. ԱՐՍԼԱՆԵԱՆ

ԻԼԱՆ

Պաղչէ Գարբուսընտա վագը կէօմրիւք գարշըսընտա Պուղտայցը խանընտա թանոզը պիր պապ պէօյիւք քեարկիր արտիէ մաղազար քիրալրդ օյարդընտան, արզու խէն զէվաթը եա Պաղչէ Գարբուսընտա մուդիմ մէյնուր Պէն պէր ղեշէ մաղազասընա, վէ եախօտ Վարագը խանընտա Գալչընեան Պապիկ էֆֆէնտի միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օրունըր։

10—2

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

Եգինէ գասապասընտան տերճ օրնմագ իւզրէ մաթպասմրզա իրալ օրունան պիր գրթա թէչէքքիրնամէ տիր։

Եգինէ էհալիսինտէն Սիմոն Գալայճեան նամ քիմսէնին ֆամիլեասը Մաննիկ գասրն համիլէ օրուպ, պիր հաֆթատան պէրու կէճէ կիւնտիւզ աղրը վէ վէճալար իշինտէ պուլընտրը հարտէ վազր համ իտէմէյիպ, եգիլեր հեր նէ գասար չարշմբշար իսէ տէ հիչ պիր չէյ մուվաֆֆագ օրամայարագ էլ չէքմէկէ մէճպուր օրմուշլար տրը։

Պու սրրատա չէհրիմիդտէ պուլընան Ցօղթ. Տիմիթրի Եուվանիսա էֆֆէնտի ճէլպ օրընը, մումիսիյ, մօզթօր պիր իքի սաաթ գասար ամէլիյաթ իճրա իթտիքտէն սօնրա, մէզպուրէ գասրնա վազը համլ իթտիրիր, վէ չօճուգ տախի էօլիս կիպի պայրէն պիր հարտէ պուլընտրընտան, հէման ժիմնասթիք թարմիրիյէ չօճուզը ճանլանտրրը։ Չօճուգ իլէ վալիտէսի էյան քէմալը սրհհէթ ու աֆիյէթլէ եաշամագտա տրրար։

Պիր հաֆթատան պէրու մէզքիր խանէ խայրը կէճէ կիւնտիւզ ահ ու ֆիղան իլէ ադամադտա իքէն, էլեեվմ ճիմիթէթէն մէսրուր օրարագ, օտքմ. էֆֆէնտինին իպազ իթտիկի մէհարէթինէն միլթէչէքքիր գարմըշլար տրը։

Թապիպը մումիսիյէին պու պապտէքի մէհարէթի պիգճէ տախի չայանը մէմնունիյէթ կէօրիւրիկինտէն, քէնտիսինէ ալէնէն պէյանը թէչէքքիր իթմէկի վաճիպէտէն ատտ իտէրիգ։

* * *

ՄԻՒԹԷՖԷՐՐԻԳԱ

Տէվաիրը բէսմիյէ իչիւն լիւզումը օրան էշեանընն միւնագասա սուրէթիյէ իշթիրասը մուգարրէր իսէ տէ, միւպայէա իտիմքէտէ օրան էշեա միյանընտա մագթու ֆիլյաթյա սամթրան պագը էճնէպի եմթասասը տախիլ օրտրը վէ պինանէպէյհ ֆիլյաթընտան թէնդիլ իտիմէսի դապիլ օրմայաճադը աշիքեար պուլընտրը ճիհէթլէ, օրընան թերէտտիւտ վէ օր պագպտէ պագը թարաֆտան մէրճիրինէ վուգու պուլան արդ ու իշար իւզերինէ, քէյֆիյէթի միւզաքերէ օրունարագ, նէթիճէի միւզաքերէտէ միւնագասայա իտիսալի միմքին օրմայան էշեանընն մագթու ֆիլյաթըյա միւպայէասը թասվիպ օրունարագ մուճիպինճէ իյֆալի մուսայէլէ օրընմասը՝ մագամը Սատարէթտէն պիրճիմլէ վալիյերէ վէ միւսթագիլէն իտարէ օրընան միւթէսարրրֆիզդարա թասամիմէն էմր օրունմշ տրը։

—Գուրու իւզիմիլերին էվրօբայա կէօնտերիլմէսի նէթիճէսի օրարագ մահալլի պաղճլարընն տիւչար օրտրգարը խատարաթա պիր նէթիճէ վէրմէք իւզրէ լազմ կէլէն թէտպիրլերին իթթիխազը լիւզումը՝ Այաբն վիլայէթինտէն Պապը Ալիյէ արդ ու իշար գըրընմասը։ քէյֆիյէթ Նաֆիա նէգարէթինէ հէվալէ օրունմուշ, վէ նէգարէթը միւշարելէյհ՝ պու մէսէլէնին Շուրան Տէվլեթճէ թէտգիգինէ լիւզում կէօսթէրմիշ տիր։

—Տիւն սապահ Իսկիւտարտան քէօրրիյէ սաաթ 1ի չերեէք կէչերէք հարէքէթի իտէն իլէ վաբօր սաաթ եարրմ բատտէլերինէ չամանտրատան իսքէրէյէ եանչաճաղը սրրատա, սուլարրն սէվգիյէ իսկէլէյէ չարրբպ իսքէլէնին պիր թարաֆընը գըրարագ գարայա օթուրմուշ տրը։ Թայֆալար տէրհալ սանտալ էնտիրէրէք վէ իսքէլէ աշըղընտա պուլընան չամանտուրայա հալաթ պաղլայարագ վաբօրը չէքիպ պիր սաաթ գասար օղրաշրդան սօնրա գուրթարմըշլար տրը։ Վաբօր սաաթ 2յի 5 կէչերէք միչթէրիլերի արզպ քէօրրիյէ հարէքէթի իտէպլիմիշ տիր։

—Սթէնեատա Զայըր օսգաղընտա քեռին գալաֆաթճը իպզէթ աղանը խանէսինտէ սաքին վէ մերգումը թէպլիւգաթճընտան օրուպ պոշ կէզմէքտէ պուլընան Ռիւշտի՝ կէչէն բաղար կիւնիւ բէֆիդիՌիսթիտի իլէ պիրլիքտէ եէնիքէօյտէ պիր մէյլասակէտ իյշ ու իշրէթի իթտիրլէրի սրրատա, Աւսթրիա տէվլէթի թէպասընտան գայրգճը վէ պալրգճը Նիգօլի Նամ շախս պիր գաչ բէֆիդիյլէ պէրապէր էօնլէրինտէ չակը օրտուղը հարտէ մերգումարրն օթուրարրը մէյլասանէյէ կիտիպ, սերիսօյրգալարընտան Նաչի Ռիւշտի իլէ արալարընտա պիր միւնազա գուհուր իտէրէք, Ռիւշտի դամա իլէ Նիգօլիյի կէօպէյի ալթընան վէ սապ թարաֆընտան Լէհլիքէլի սուրէթտէ ճերհ իթմիշ օրմաղլա, Նիգօլի իլէ Ռիւշտի բօլիս թարաֆընտան տերտէսթ օրունմշլար տրը։

Ռիւշտի տախի պաշընն արգա թարաֆընտան գիյատէճ վէ կէօզիւնին պիր գաչ եէրինտէն ճիպլիճէ մէճրուհ օրմըշ իսէ տէ, նէ սուրէթլէ ճերհ իտիրտիկի անլաշրյամամշ տրը։

Նիգօլի՝ իֆատ վերմէկէ միւդթէտիր օրմատրընտան, եալընըզ «Ռիւշտի պէնի վուրտը» տէյէպիլմիշ տիր։

—Ցունլարրն 22ինճի բաղար կէճէսի պիր գաչ խրրսրզ՝ Պուրտուր գասապասընտա չարշը ճիվարընտա քեռին մահալլի էշրաֆընտան պիրինին խանէսինէ կիրիպ, խանէ սահիպինին իւզերինէ հիւճում իտէրէք, մերգումը գամա իլէ ճերհ վէ գաթլ, վէ իշտիրէն ֆեբեատ իւզերինէ իմսատա եէթիշէն օղլունը տախի աղրը սուրէթտէ ճերհ, վէ խանէ սահիպէսինին պօյընընտաքի 5 լիրալրգ ալթուն իլէ սաիր զիգրէյմէթ էշեայը զասպ իտուպ ֆիբար իթմիշլեր տիր։

Խանէ սահիպինին մէճրուհ օղլու 15 սաաթ գասար պէրհայաթ գալմըշ իսէ տէ, մուալիսէրէն վէֆաթ իթմիշ, վէ խրրսրզլարտան պիր գաչընը թանրմշ օրարղընտան, բօլիս մէմուրլարը՝ իտիրէն չիպգէ իւզէրինէ պիր գաչ քիչլիյի տերտէսթ իթմիշլեր տիր։

—Պոզոս նամ քիմսէնին իգամէ իթտիկի սրրգաթ տավասընտան տօրայը մագնուն օրան Թահսինին՝ 2 այ, վէ Ահմէտ իյէ Տիմիթրինին էշեասընը չարմշ օրմասընտան տօրայը մագնուն օրան Միչօնը՝ 4 այ հապսընա, վէ 4 սէնէ Զապթիյէնէզարէթի թահթընտա պուլընմասընա տիւն Պէյօղլու ճէզա մահքէմէսինճէ գարար վերիլմիշ տիր։

—Խօզաթը Մուսա նամընտա պիր դարիպ՝ խարբութա 4 սաաթ մէսաֆէտէ Ամնավուտ խանը նամ մահալտէ սօուգտան տանուպ վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Կէօրիւրէն լիւզում իւզերինէ՝ խարբութ վիլայէթի թէլէկրաֆ վէ բօսթա միւֆէթթիշ մուավինի բրիֆ. Շեվգի էֆ. իչտէն էյ չէքտիրիլէրէք մէճլիսը իտարէի վիլայէթճէ թահթը մուհաքէմէյէ ալընմըշտրը։

—Գալաթատա Պէօյիւք Միլլէթ խանը սրրասընտա քեռին ստպօնճը Սրիրօ վէ բէֆիգի Վանկէլ վէ Գասթանտին նամ քիմսէլեր՝ էվվէլքի կէճէ սաաթ 3 բատտէլերինէ քէնտի տիւքքեանլարընտա ախպ ու իթթատան տօրայը եէքտիկէրիյէ գավկա իտէրէք սէօյիւշմիշլեր, վէ պունլարատան Գօնսթանթին պաշընտան ազրը սուրէթտէ ճերհ իտիրմիշ օրմաղլա՝ բօլիս թարաֆընտան մերգումար տերտէսթ իտիրմիշլերտիր։

ՏՈՒԹՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՑԷ

Իլան.

Մուսքիրաթ պէյիյէ բէսմինին պիրինճի թագսիթի միւտաթի օրան կէլէճէք 1310 սէնէսի մարթը թէգաբրուպ իթմէքտէ օլտրզընտան, Տէրսաատէթ վէ պիլաթը սէլասէտէ միւսքիրաթ սաթանլարը պէյիյէ նիգամնամէսինին 14ինճի մատտէսի մուճիպինճէ միւտաթը թէտիյէի նիգամիյէսի օրան իշպու չէնրը չուպաթ իչինտէ բէսմը պէյիյէյի իյֆալ իլէ միճէտտէսէն թէկզբէլէրինի ալմագ իւզրէ, նիգամնամէի մէզքիրը 10ընճը մատտէսինին սօն ֆրզրասը ահքամընա թէվֆիգէն, զիքր օրունան չէհրը մարբն հիւլուինտէն էվվէլ պիզզաթ Տէրսսատէթ միւսքիրաթ նէգարէթինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի լազմ կէլէճէյի, վէ բէսմը մէզքիրը պասզյալ միճէտտէսէն թէզբէրէ իթթասրնա նէգարէթը մումիսիյէճաճա պու կիւնտէն իթիբարէն պէտ վէ միւպայէրէթի օլընտրը ճիհէթլէ, մէզքիր մարա իպթիտասընա ատկին կէլիպ թէզքէրէ արմայանար հագգարընտա միւճաղաթը նիգամիյէնին պիպա իսթիտա ֆէրզ զրընճաաղը մարիմ օրմագ իւզրէ իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտասը զրընտը։

29 քեանունը սանի 309 7—2

(44)

Մ. Ե. ՊՐԷՏՏԸՆ

ՓՈՂՈՑՆԵՐՈՒ ԳՈՒՍԱՆՆ

— Ըսե՞մ, գոչեց Սըր Օսվըլտ բարկութեամբ. Նայեցէք, Տիկին, Նայեցէք վար, բոլոր այդ անտառները, բոլոր այդ մարդերը, բոլոր այդ պարտէզները՝ ջրերը՝ ագարակները Ռէյնամի հարստութեան փոքրիկ մի մասն են։ Այս հարստութեան համար ետ դարձաք դուք, Տիկին Էվբրլէ, միայն սոր համար։ Երեկ կրքի բուռն զառանցանքով մոլած՝ սիրականիդ հետ փախար. չուտ յիշեցիր սակայն ընելիք կորուսադ, զղջումի եկար, այլ ևս ցաւեցար բրածիդ։ Ըսիր դուն քեզի թէ թոյլ ամուսինս քանի մը խօսքով՝ քանի մը սուտով կրնամ խաբել և բազկատարած կ'ընդունի զիս, քանի մը կաթիլ արցունք՝ ամէն բան կը մոռցունէ։ Այսպէս խորհեցար, Տիկին, սակայն խաբուեցար. մինչև այսօր քունի մէջ էի, հաղիւ արթնցայ անգամ մը, չեմ քնանար այլ ևս։

— Օսվըլտ, կրկնեց Տիկինն քաղցրութեամբ, ըսելիքս մտիկ կ'ուզե՞ս ընել։

— Ո՛չ, Տիկին, սուտ լսել չեմ ուզեր. ե՛լ, դնա՛ սիրականիդ քով. զղջումի ժամանակն անցած է։ Ռէյնամի ժառանգը դուն չես այլ ևս. գընա՛, ըսի, սիրականիդ քով, և եթէ ան ալ զքեզ չընդունի, եթէ ամբչնայ, փողոցներէն ժողվեցի զքեզ, հոն դարձիր։

— Օ՛սվըլտ։»

Նետ մ'էր որ թռաւ Ոնորիայի անկեղծ շրթունքէն, խոցոտեց Պարոնին սիրտը. ոտքի վրայ կեցած էր ամուսնոյն առջեւ, աչքն աչքին կը քննէր ամէն շարժմունքը։ Սակայն Պարոնին սիրտը պղտորած էր։

«Օ՛սվըլտ, դոչեց Ոնորիա, մտիկ պիտի ընես ինծի, պիտի լսես ըսելիքս. պէտք է որ լսես, կը պահանջեմ, իրաւունքս է. ամենէն մեծ եւ դեռնադործին իրաւունքն է այս. ես քու օրինաւոր և հաւատարիմ հարսն եմ. կ'ուզես մի՛ հաւատար, սակայն պէտք է լսես։»

Մէկիկ մէկիկ պատմեց Ոնորիա եղածն, սոսկալի դէպքն, ահաւոր գիշերն, լերը խարդախութիւնն. և ամէն խօսքին Պարոնին դիմագիծը կը դիտէր. ըսելիքն ալարտելու մտա էր, երբ տեսաւ որ ամուսինին բոլորովին անզգայ կը կենար։

«Զեմ ազաչեր որ ըսածիս հաւատաս, աւելցուց Ոնորիա հեծկլտալով, չէք հաւատար ինծի, լաւ. Սըր Օսվըլտ, ամէն բան լմնցաւ։ Որչափ ալ դառն խօսք՝ սակայն ճշմարիտ էր ձեր քիչ առաջուան զրուցած խօսքն. զիս փոդոցներէն ժողվեցիք և ձեր կենաց ընկեր ըրիք զիս, առանց անցեալ կեանքս գիտնալու. ձեր սէրը և ձեր անունը տուիք անտոհմ և անտէր աղջկան մը. իսկ հիմակ որ ամէն բան սաք եղեր է և կը դատապարտէ զիս՝ մի՞թէ մեծ բան է ձեր ցոյց տուած խոտութիւնը և խոր կասկածը։ Ա՜խ, Սըր Օսվըլտ, եթէ այս խիստ փորձին դէմ սիրտս զինուեր ըլլայիք՝ իմ երջանկութիւնս և ուրախութիւնս չափ պիտի չունենար... բայց թողունք այս. այս է իմ միակ ցաւս։ Զեմ կենար ես հոս, չպիտի կենամ, կ'սպասեմ ձեր առաջին հրամանին, կը մեկնիմ և չեմ դառնար այլ ևս։ Այդ անիծեալ աշտարակին չափ ամայի ու դառն է Ռէյնամի մէջ մնալս, քանի որ ձեր սէրը պիտի պակսի ինծի։ Առանց բնաւ գանգատելու պիտի հեռանամ ձեզմէ, Սըր Օսվըլտ, այլ ևս ոչ անունս կը լսէք և ոչ ալ երեսս կը տեսնաք. կը խոստանամ այսպէս։»

Սքանչելի էին պարզութեամբ լի Ոնորիայի խօսքերն. սակայն Սըր Օսվըլտի սիրտը ամբոխած էր։ Կեղծիք կ'երեւար ամէն բան։

«Մինչև չրթներն սուտով լեցուած է այս կինը, կ'ըսէր. ո՛ գիտէ որ զայրութեան կեանքին պատմութիւնն ալ ո՛րչափ հաւատալի է. ի՜նչ արաբած է, ո՛ գիտէ։»

Ոնորիա խօսքը լմնցնելով սկսած էր քաշուիլ. դրան չեմէն անցած էր՝ երբ Պարոնն ետեւէն վազելով՝ գոչեց.

«Ռէյնամէն մի՛ հեռանաք, հրամանիս սպասեցէք, Տիկին Էվբրլէ։»

Տիկինը չպատասխանեց. դլուխը կախ՝ աչքերը գետին՝ մեծ սրահէն անցաւ։

Սըր Օսվըլտ գրատունը մտնելով՝ զանգակը հնչեցուց։ Քանի մը վայրկեան վերջը Ռըճինալ՝ գունաթափ և խռոված ներս մտաւ։

«Ռըճինալ, ըսաւ Պարոնն, այսօր դառն վիճակի մը մէջ եմ. կանչեցի զքեզ որպէս զի պարտքս կատարեմ։ կը յիշե՞ս որ ճիշտ տարի ու կէս առաջ՝ քու վատ բարքիդ պատճառաւ ստիպուեցայ զքեզ ժառանգութենէդ զրկել։ Զափազանցեցի գուցէ, սակայն իրաւացի էր։ Այն օրէն ի վեր լսեցի և տեսայ՝ որ յոռի ընթացքէդ և անպատիւ ընկերներէդ հեռանալով՝ Չանացիր միշտ զքեզ ուղղել։ Ուստի իմ խստութիւնս պէտք է որ փոխեմ։ Շատսնց թերեւս այս փոփոխութիւնը կատարած կ'ըլլայի՝ եթէ սիրային տենդն իմ սիրտս չգերէր. այսօր կը զղջամ յիմարութեանս վրայ։ Ռըճինալ, քու անարգ բարեկամիդ լրբութիւնը՝ ըստ ինքեան քու վրադ ալ կը դրդէ բարկութիւնս. սակայն տկարամտութիւն է այդ. սոսկալի հաշիւ մ'ունի Քարինկդն ինծի հետ, ժամանակ չանցած կը կարգադրեմ այդ ալ։ Աւելորդ է ապսպրելս. եթէ յանդգնանս իմ սէրս կորսնցուցեալ չես ուզեր՝ այլ ևս այդ մարդուն հետ գործ չունիս։

— Սիրելի հօրեղբայրս, միթէ...

— Խօսքս մի՛ ընդհատեր։ Ամուսնութենէս վերջը շինած կտակս ցոյց տուած եմ քեզի. հարստութեանս ամենէն մեծ մասը կնոջս պիտի իյնար. այսօր կը փճանայ այդ, և դուն՝ քու նախկին վիճակիդ կը դառնաս, դուն ես իմ ժառանգս։ Ստուած օգնական ըլլայ կարգադրութեանս մէջ. դու ալ, Ռըճինալ, չանպատուես զիս։

— Ո՜հ, հօրեղբայր, ի՞նչպէս երախտագէտ ըլլամ ձեզի։

— Ո՛չ մի խօսք, Ռըճինալ. իմ թշուառութենէս է այս. զէթ երբ մեռնիմ՝ էվբրլէ մը տիրէ Ռէյնամի վրայ։ Ե՛լ, Ռըճինալ, ազատ թող զիս քիչ մը։»

Դուրս ելաւ երիտասարդը բոլորովին չառագունած. թէև զգայուն սիրտ չէր կրեր, սակայն ցած յատչականութիւնն սկսաւ խիղճը դրդռտել. կասկածոտ երկիւղ մը սկսաւ զգալ իր չարագործ ընկերէն։

(Շարունակելի)

Պ. Վ. Հ.
ԳԻՒՂԻՒԳԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԻՔ

ԼԷՃԵՆԷԼԷԻՐ. — Պէյօղլուն Տօղրու Նօյան նումէրօ 168 վէ Սթանպօլտա Բէօքրիւ պայրնտա նումէրօ 71։

ԵՃԶԱ ՏԷՒՕՂԼԹՕՍՐ. — Սթանպօլտա Նէկի ճամի ճատտէսինէ նումէրօ 18։

Բիմէկվի էճզալար, էճզանըլըղա վէ ճէրրահլըղա մախսուս ալէթի տէքօղլիթօսը,

Լասթիգ վէ չէլիքչէն մասամուլ էն ալէա տինս ալէթլէր,

Էնվաի կիւզել զօղուլար, (Բարֆիւմրուի)

Քրանսըզ վէ Իսկիլիզ մալի օլան հաղըր իլաճլար,

Եէրլի վէ էճնէպի մատէն սուլարը,

Շարապ, պօրտօ, զոնեակ վէ սաիր էնվաի մէչրուպաթի մէվճուտ պուլունմագտա տըր։

Թաշրատան վագը օլան սրբարըչաթ քէմալը սիբարթլա իյթա իտիլիր։

Ֆէյոմիլը դոյէր էհվալ գէր։

Պէյօղլուտագի էճզախանէ կէճէլէրի ալչգ տըր։

ԻԼԱՆ. — Մէչհուր կէօզ թապիպի Տօքթ. Պէհէթի պէյ՝ չարչէնպէհ վէ բազար կիւնլէրի կէօզ խաստալըգլարընը քեսմիլէն թէտավի իթաթիկի կիպի, Տօքթ. Մուհիէտտին պէյ տախի՝ չարչէնպէհ, բէնճէնպէհ, ճումա էրթէսի վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 9տան 11է գատար գուլաղ, պօղազ վէ պուրուն խաստալըգլարընա պագմագտա վէ Տօքթ. Գարահանօղլօ՝ հէր կիւն սաաթ 7է գատար վէ Տօքթ. Թէտօրիանէս հէր կիւն սաաթ 5է10ա գատար էճզախանէսէ պուլունուր։

Սթանպօլ ճիհէթի էճզախանէսինէ ֆուզարալար մէճճանէն թէտավի օլունուրլար։

ՍԱՐՐԱՖԻԹԷ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 16 փեսար.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	99—62
Օսմ. էսհամը այշլարը	23—31
» » գարանտը	23—37
» » Սէրի Ա	57—75
» » » Բ	36—50
» » » Գ	24 -62
Սթամբուլ 1871	103—
Օսմանլը Պանգասը	14—12
Բուսթա խթիդարը	—
Մըսըր տուլ. մութթահրտէ	102—37
» խթիյազը	104—
Տարբէի Սանիյէի Մըսըր	104—50
Ռոչֆլա խթիդարը	—
Գուլիար խթիդարը	78—
Դամպիո Բարիզ 3 այ վառէ	25—38 60

Բարիզ 16 փեսար.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	098—52½
» » 4½ %	104—87
Եէնի Օսմ. էսհամը այշլարը	23—55
» » » գարանտը	23—62½

Մէ-դոթէլէ

Սէրի Բ.	36—50
» Գ.	24—85
Բուսթէրի չըմէնտրֆէրի	105—50
Օսմանի	—
Օսմանլը Բէյթիսի էսհամը	418—75
« Պանգասը	605—
Գրէտի Լիոնէ	776—25
Գրէտի Ֆոնսիէ	995—
Գոնֆեռատ տէպօզիթ	—
Միւլէյիչ ապոթէքը	2712—
Իթալիա էհամը	77—15
Մըսըր ֆոնտ. մութթահրտէ	517—81
Բռազիլիէ թիւրք	468—75
Եունան 5 % 1879	147—
Գոմպիո 3 այ վառէ	25—19

Վիէննա 16 փեսար.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիո	125—60
Բուսթէլի չըմէնտրֆէրի ֆի.	63—30
Օսմանլը Բէյժի ապոթէքը	204—

ԴԱՀԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսհ. տում. տիւն աղչ. գար.	25—33
» » » էն եուքսէք	25—33
» » » էն ազաղը	25—32
Գու սապահ այշլարը գ. ք.	25—37½
Թանվիլաթը Օսմանիյէ	95 —
» » » էն եուքսէք	—
» » » էն ազաղը	—
» » » այշլարը գ. ք.	—
Սէռի Ա.	57—30
» Բ.	36—20
» Գ.	27—
Բուսթէրի չըմէնտրֆէրի	105—75
Ազէլ ֆոնտի	6—
Բէյօր Ղրչ.	—
Հէվալէսիզ » բէյօր	35—
Թանֆիյէ	—

ՊԱՆԴԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7—29
Սթամպոլ Պանգասը	3—
Օսմանլը Սիկուրթա չիրքէթի	5—60
Բէժի ապոթէքը	18—23
Թրամվայ	5—62½

ԱԳԶԵԼԷՐԻՆ ՖԻՑԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրչ. տան	Ղբչ. Բ
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարզը	108—04
Մէճիտիյէ »	97—
Պէշլիք »	101—20
Ազիզիյէ »	102—20
Ինկիլիզ լիրասը	110—10
Ֆրանսըզ ալթունը	87—27
Բոլ	90—
Գրէտի ալթունը	51—15
Դարպտ զայմէսի	8—47

ԴԱՄՊԻՈ

Լօնտրա	110—½
Բարիզ 3 այ վառէլի	22—80

ԻԼԱՆ

Իւսկիւտար վէ Դարտքէօյ կազ Շիրքէթի ալֆաթէն պիր մէպլաղ իթասրը արզու իթմէյնէրէ պիր սուհուլէթ օլմակ իւզրէ վէ հավա կազընին մուհտասէսինէ վէ ֆէվգալատանէն հէր քէսին խթիֆատ իտէպիլմէսի մակսատիյլէ կէրեք թէխնիր վէ կէրեք թէնվիրաթա մախսուս օլուզ ֆիբրուխթ իթմէքտէ պուլունարը սէհիլ իւլ իսթիմալ ալէաթ ու. Լուէվաթը՝ մահիյէ զիյրատ պէյան օլունան իւճրէթէրիյլէ ասլօնէլէրինէ քիրա իլէ տախի վէրէպիլէճէկլէրի Դարտքէօյ վէ Իսկիւտար իլէ Պօղազ իչինին Անատօլու ճիհէթինտէ սաքին էհալիի միւհթէրէմէյէ իլան էյլեր. չէօյլէ քի,

	լիրաի Օսմանի 100 ղրչ.տան
Նուվարլաղ մէմէկի վէ սահ ուսթ չէքլինտէ լամպա մասա չիչէ թագըմը	պէտէլը իճարը չէհրիսի 50 բարա
Էրզոռա թապիր օլունան իչի չինիլի լամպա մա թագըմ	3 ղրչ.
Դապելը նագլ եէմէք թապիրնա մախսուս օճաղ	10 բարա
Իքի օճաղը մաթպախ թագըմը վէ քէպապլըգ թագըմ	60 բարա

ԿԱԶԸՆ ՖԻՑԱԹԸ

1.—Խանէլէրին թէնվիր վէ թէխմինիյլէ գուվվէի մուհարրիքէ իչիւն իսթիմալ օլընճաճաղ կազըն պէհէր մէթրօ միքեաբը լիրաի Օսմանի 100 ղրչ.տան 30 բարա արբ։

2.—Միւնտարրիկ թէնվիրաթ իսուսուսընտա ասլի օլունճաճաղ կազըն պէհէր մէթրօ միքեաբը տախի քէզա իք լիրաի Օսմանի 100 ղրչ. հիսապլյա 35 բարա արբ։

Սօգազարտաքի անտ պօրույա բաղմի իլէ խանէ տոխկինէ ցատար 6 մէթրօ պօրտ. մէճճանէն ֆէրշ վէ վազ օլունճաճաղը կիպի, պիր ատէտ կազ սատաթընին մահալինէ վազը իչիւն տախի իճբէրթ ալընմագ։

Կազ սատաթլարընը մա մասրաֆ ֆէյտրը					
	100,	60,	30,	20,	10,	5 մէմէկիք կազ սատաթլարընին լիրաի Օսմանի 100 ղրչ. հիսապլյա պէտէլը իչթիրատը.
Ղրչ.	1600,	1000,	550,	425,	310,	240,
Ղրչ.	18,	9,30	5,20	4,	3,	2,10 պէտէլը իճարը չէհրիսի.

Թէնվիրաթ վէ թէսխինաթ վէ մաթպախ վէ գուվվէի մահարրիքէյէ տաիր հէր կէօնա իսթալաթր՝ միւշթերիլէրին խթիհասը վէհէյլ, եա կէօթիրիր. սուրէթաէ վէ եախօտ չիրքէթին թագիմ իսէհէկի ֆիյաթ իւղրէ իճրա իմմէկի՝ չիրքէթ տէրէօտ էտէր։

Մէմուր չուվալ տէրուենինտէ զօղ քէօմիւրի՝ զիյրատ պէյան օլընան սուրէթաէ, եանի՝

Միւշթերիլէր թարաֆընտան սօղրուտան սօղրույա ֆապրիգատան արենտրը թազտիրտէ մէզքիւր քէօմիւր սիմ ազէ պէհէր 100 քիլօսը 15 ղրչ., վէ միւշթերիլէրին իսանէլէրինէ կէօթիւրիտիլի թագտիրտէ՝ ագալի 400 քիլօ մէզքուրը իչին պէհէր 100 քիլօսը սիմ ազէ 18 ղրչ. ֆիբրուխթ օլունուր, վէ 2000 քիլօտան ֆազլա ալընճաճաղ զօղ իչիւն պէհէր թանէլաթատա պարէատ մուհարրէր ֆիյաթլարատան 10 ղրչ. թէնզիլաթ իճրա իտիլիր։

Թէխնիկ իչիւն զուլլանրլան զօղ քէօմիւրի՝ ատի քէօմիւրէ նիսպէթէն 100տէ 10 իլա 25 թատարրուֆ հասըլ իտէր։

6/18 քանունը սանի 1309
Դարտքէօյ

ՄԻԻՏԻՐԻԹԷՔ
2—1

ԻԼԱՆԱԹ

ՊԱՊԸ ՍԷՐԱՍԷՔԷՐԻ ճանիպը ալիսինտէն

(1) Նիզամիյէ էրզագ անարարընա միւպայէա իտիլէճէք օլան վէ միւնագասայա վաղ իտիլէն 4000 գրյէ սրարմաչէթ մամրընը պէհէր գրյէսի 6 պուչուգ ղրչ. թալիպի էօնէսինտէ օլուզ իչպու չուպաթը Բուսթինին ճինճի ճուտաա էրթէսի կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլէրէք 7նճի բազար էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլի գապալ իտիլէճէկլինտէն, ֆիյաթը մէզքիւրէտէն թէնզիլաթ իճրասրյա մէզքիւր մամրն իթասընա թալիպ օլանլարրն մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի իլան օլունուր։ 3—2

* * *

(2) Շգօտրա ֆրրգալ տաքէրիյէսինտէ պուլունան հայվանաթի իչիւն պիր սէնէ զարֆընտա լիւզումը մրգտար ալընմագ իւզրէ մահալինճէ մէվզրի միւնագասասա օլան 36 գալէմ միհիմմաթը մույթապկէյի իթայա թալիպ օլանլարրն՝ թարիխը իլանան իսթիպարէն պիր հաֆթա խթիամընա գատար մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթը Ուսումիյէ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

* * *

(3) Թարապլուսը Ղարպ ֆրրգասը իչէն 10000 քիլէ պուղտայ, 226000 գրյէ տագիգ վէ 194000 գրյէ էրզ վէ 24000 ղրյէ չէքէր միպայէա օլունճաճաղը, վէ չուպաթըն 10ընճը չարչէնպէհ կիւնիւ գարարը գաթիսի վէրիլիպ, էրթէսի կիւնիւ 100տէ 5 թէնզիլի գապալ օլընճաճաղը ճիհէթլէ իթասընա թալիպ օլանլարրն՝ մագամը Սէրասքէրի Լէվազիմաթ տաիրէսինէ կէլմէլէրի։ 3—1

* * *

(4) Խասա նագլիյէ թապուրընն Պէյօղլունտա պուլունան հայվանաթընտան 309 սէնէսինտէ թէրքիւմ իթմիշ վէ իտլէճէք պիր սէնէլիք կիւպրէսի միւզայէտէյէ վազ օլունմըշ օլուուրընտան իչթիրայա թալիպ օլանլարրն չէհրի հալը Բուսթինին 11ճնճի բէնճէչէնպէհ կիւնիւ գըշլի մէզքիւրտէ թապուր մէրքէզինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի։ 3—1

ՇԷՀՐ ԷՄԱՆԷԹԻ ճանիպը ալիսինտէն

Թէպսիբանէլէր իչիւն ալթը ատէտ իւզէրլերի գաբալը արապաներն պիլմիհնագասա միւպայէասը մուգարրեր օլարզընտան, իսալ վէ իթայա թալիպ օլանլարրն չէրարիթինի անլամագ իւզրէ միւթէպէր քէֆիլ վէ թէէմնամ ագչէլերիյլէ պէրապէր, Շէհր Էմանէթի մէճլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունուր։

1 չուպաթ 309

Հաճի Եվլիյա Սրիֆ էֆէնին ճիրվէ հանըմ զիմմէթինտէ պա իամ մահքիմտնպիհ ալաճաղը օլան մալիսմ էյմըզասար մէպալիղին թէէմնը խթիֆասը իչիւն թահին հաճզէ արընան Շէյխ Վէֆա գուրպինտէ Մարկա Մուսրվ մահալէսինտէ Անը Զէյմէ սօղաղընտա վագը թախմինէն 320 արշըն արաա իւզէրինէ մէպնի ֆէվգալի վէ թահթանի 7 օտա վէ 2 սուֆա վէ պիր արալըգ վէ 3 խալա վէ արպա ճիհէթինտէ թագրիպէն 80 արշըն պաղէյի հավի 31 նիմէրօլը պիր պապ խանէնին թարիխը իլանան 15 կիւն սօնրա պիլմիզայէտէ ֆիբրուխթընա թէչէպպիւս օլընճաճաղը Տէրսաաէթ իլանմը նիզամիյէ իճրա տաիրէ սինտէն իլան օլունուր։

22 քանունը սանի 309

գուլյու վէ 87 մէթրօ պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնգիլին պիւթիւնի. հաճի Հիւսէյին։

.. 47.. 5000.— Դրպ թաշընտա Մուսթաֆա պէյ մահալլէսինտէ Դրպ թաշը ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 114 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ պիր մըղտար ատչրդրդը միւշթէմիլ ախչապ 1 պապ մէնգիլին սիւլիւս հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..35..3250.—Պապը ճաֆէրլիսէ Ալը Զէյէպի մահալլէսինտէ Լիմոնճրլար սօղաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 25 մէթրօ արսատա մէպնի ֆէվգինտէ 1 օտայը միւշթէմիլ վէ չէհրի 200 ղր. քիրայը միւթէհամմիլ քեարկիր պիր պապ լիմոնճը սիւքեանը կէտիկինին 120 սէհիմտէն 6 սէհիմ հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

..72,74..7500.— Այվանասրայտա Ալթիդ Մուսթաֆա Բաչա մահալլէսինտէ Լօնճա ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 38 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ թահթընտա 1 պապ մէնպէքիճի սիւքեաքընրը միւշթէմիլ վէ մէճմուը չէհրի 110 ղր. քիրայը նիմ քեարկիր պիր պապ մէնգիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

..16,18..4500.— Զարյուի Քէպիրատ Այնճըլար պաշընտա Դաւլաղճըլար սօղաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 15 մէթրօ արսատա մէպնի վէ չէհրի 100 ղր. քիրայը քեարկիր պիր պապ տիւքքեան կէտիկինին 20 սէհիմտէն 6 սէհիմիյլէ միւլքինին տախի քէզալիք 20 սէհիմտէն 3 սէհիմ հիսսէսի. հաճի Հասան։

..60 միւքերրեր..11000.—Բիւչիւք Մուսթաֆա Բաչա գուրպինտէ Աչըգ Բաչա մահալլէսինտէ Հայտար ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 97 մէթրօ արսատա մէպնի 5 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլյու լէ 76 մէթրօ պաղէյի միւշթէմիլ պիր պապ մէնգիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Հասան։

..2..8000.— Զարյուի Քէպիր գարպինտէ Մէրճան Ագա մահալլէսինտէ Դրպլար Ագասը խանը տէրունտէ ալտի դարբնաա թախմինէն վէ թէրպիէն 19 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ չէհրի 40 ղր. քիրայը քեարկիր պիր պապ օտա կէտիկինին պիւթիւնի. հաճի Մահմուտ։

..149..2000.-Լանկատա Բիւրքճի պաղը Ահմէտ Շէմսէտտին մահալլէսինտէ Բիւչիւք Լանկա ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 125 մէթրօ պիր գրթա մէնգիլ արսասընը նըսֆ հիսսէսի. հաճի Հասան։

..13..1200.— Գումգաբուտա Զաարրճը Ահմէտ Զէյէպի մահալլէսինտէ պաղէսինտէ Պաղէյի սօղաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 35 մէթրօ արսատա մէպնի 1 օտայը միւշթէմիլ քեարկիր պիր պապ մէնգիլին 15 հիսսէ իթիպարբյա 3 հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..8..1200.— Ֆաթիհտէ Քեբմասթի մահալլէսինտէ Քիչիւք Գաբաման ճատտէսինտէ չէհրի 5 ղրչ. քիրայը պիր պապ նալպուր սիւքեաքը միւլքինին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Ահմէտ։

..4..3250.—Մահմուտ Բաչատա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ չըգմազ Սիւրուրի սօղաղընտա տէրունտէ 1 պարագա վէ 1 գուլյու վէ 1 մահզէնի միւշթէմիլ թախմինէն վէ թէրպիէն 357 մէթրօ պիր գրթա արսասընն բուպ հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

..9..4500.— Զէնճիրլի Գուլյուտա Ալթիդ Բաչա մահալլէսինտէ Սիւճաճի սօղաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 60 մէթրօ արսատա մէպնի 3 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ 41 մէթրօ պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնգիլին պիւթիւնի. հաճի Մահմուտ։

..32..20000.—Զարյուի Քէպիրատ Բէրտահճը խանը սօղաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 6 մէթրօ արսատա մէպնի՝ վէ չէհրի 90 ղրչ. քիրայը քեարկիր 1 պապ տիւքքեանընն պիւթիւնի. հաճի Հիւսէյին։

.. 54.. 20000.— Թօրգաբուտա Պայրաքտա ագա մահալլէսինտէ Ագսէրայ ճատտէսինտէ թախմինէն վէ թէրպիէն 71 մէթրօ արսատա մէպնի 1 գուլյու վէ 266 մէթրօ պաղէյի միւշթէմիլ վէ չէհրի 120 ղրչ. քիրայը միւլք մա կէտիք ախչապ ն պապ քէրէսթէճի տիւքքեանընը. պիւթիւնի. հաճի Հասան։

..8.. 5000.—Դարանր Տագիգտ Հըզրը պէյ մահալլէսինտէ Պօսթան սօղաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 52 մէթրօ արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ 7 մէթրօ պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնգիլին պիւթիւնի. հաճի Մահմուտ։

..42..3330.— Մաճունճը գարիյէսինտէ Սէյտ Հաֆիթ մահալլէսինտէ Ֆէնարի չէշմէսի սօղաղընտա տէրունտէ 4 գուլյուը միւշթէմիլ վէ սէնէվի 350 ղր. քիրայը թախմինէն վէ թէրպիէն 4286 մէթրօ պիր գրթա պօսթանընն 54 հիսսէտէն 12 հիսսէսի. հաճի Հիւսէյին։

..12..9500.—Լալէլիտէ Պիւլպիլ Ագա չէշմէսինտէ Ահմէտղլու մէչտանը սօղաղընտա թախմինէն վէ թէրպիէն 67 մէթրօ արսատա մէպնի 4 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գուլյու վէ 46 մէթրօ պաղէյի միւշթէմիլ ախչապ պիր պապ մէնգիլին նըսֆ հիսսէսի. հաճի Մահմուտ։

(1) Ճիմէլէրին պաչարընտա իլք հիզատա պուլունան ագագամար՝ մահալիլրին նիմէրօպարտը վէ իքինճի տիզատա ագաքիէր գըմէթը մուխամմէնէլէրինի պիրպիրմէ քալ տիլլէր։

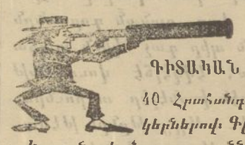

Բ. ՀԱՏՈՐ
(Վէրջէր)
ԳԻՏԱԿԱՆ ԶԳՈՍԱՆՔ
40 Հրամանգ եւ 42 Պատկերներով Գինն է 4 Ղրչ
Կը գտնուի Հայ դրատուները։

ՀԱՐԻՐ ԳՕՁԱ ՄԻԻՍԱՊԷԳԱՍԸ

Տուլյունը Ուսումիյէ թարաֆընտան վարիա օլան իլան տըր։

Մուգատտէմէ պիլտիրիսմիշ օլարզը իւզրէ պա իրատէի Սէնիյէի հազրէթը Բաթիշահ, 309 սէնէսինտէ Իզմիտատ Թէրթիպ օլունըպ Թէվֆիի միւքեաֆաթ բէմմ կէչէն չէհրը թրշրինը սանինին 22ճնի բազար կիւնիւ մահալլի հիւբիւմէթ գօնաղընա միւքեաֆաթ բէմմ կէչէն չէհրը մահալլի հիւբիւմէթ գօնաղընա միւքեաֆաթա քէսպը խթիհգազ իտէն պէճէքճիլէրին էսամիսլիլ քւյֆիյատի վէ տերէճաթը միւքեաֆաթը հավի հէյլթը միմկյուզ թարաֆընտան իքի սընրի իւզէրինէ պալէատը ճէտվէլլի թանզիմ գըլընմը՝ օլան մազպաթանին տէրճիյէ պէրվէճէնը զիյր իլանը քէյֆիյէթէ իպթիտար օլունուր։

1309 սէնէսինտէ Իզմիտատ Թէրթիպ օլունան հարիր գօզա միւսապէգասընա նէթիճէսինի միւպէյյին ճէտվէլ պիր.

75 կրամ վէ տահա զիյատէ թօխում աչըպ չայանը միւքեաֆաթի օլան պէճէճքճիլէր.

| ՊԻՐԻՆՃԻ ՍԸՆԸՔ ԷՍԱՄԻ | Ամանաթ մեծ ապտ գիրատոլմա ամանաթի |